

MAKS HJELP

Den røde tråden i GT

Interaktiv bibelvandring

Copyright: Norsk Luthersk Misjonssamband
Sinselveien 25, 0572 Oslo, Norway

www.nlmung.no

Redaktører: Inger Melbø Strangstad og
Gunhild Førreisdahl-Johansen

Grafisk design: Ni Zeng

Illustrasjon: Yvonne Jørgensen
(Maks figurene er tegnet av O. Jansen)

Trykk: Nr1 Arktrykk A/S

Innholdsliste

Innledning	5
Kapittel 1 Tråden i opplegget	7
Tråden videre	7
Tråden	7
Den røde tråden	8
Fortell tråden	8
Vis tråden	10
Undringstråden	11
Bønn og takk	11
Syng tråden	11
Lek tråden	12
Maks kort	12
Kapittel 2 Bibelske personer	13
Adam og Eva	13
Noah	21
Abraham	27
Moses	33
Rut	41
David	47
Elia	53
Nehemja	59
Kapittel 3 Bibelvandringen	65
Kapittel 4 Levendegjøring	75
Adam og Eva	75
Noah	76
Abraham	77
Moses	78
Rut	81
David	82
Elia	85
Nehemja	86
Kapittel 5 Sang	88
Se!	88
Fargelegg Jesus - Den røde tråden i GT	91

Den røde tråden i GT

Innledning

Noe av det største vi kan være med på, er å formidle evangeliet til barna. Samtidig er det krevende og utfordrende.

Vi ønsker med dette opplegget å gi en hjelp til alle dere som forteller barna om Jesus i barnelag, kor, søndagsskole eller lignende.

I **Maks Hjelp - Den røde tråden i GT** og **Maks Hjelp - Den røde tråden i NT** ønsker vi å formidle *den store bibelfortellingen*, den som går som en rød tråd gjennom alle fortellingene vi finner i Bibelen. Guds ord er levende, og derfor skiller Bibelen seg fra alle andre bøker. Vi ønsker å la fortellingen stå i sentrum og la barna oppleve selve fortellingen.

Hvert av de to heftene har opplegg for ni samlinger. I åtte av samlingene blir barna kjent med en bibelsk person. Dette skjer gjennom fortellingen, aktivitetene, sangen og bønnen.

Den niende samlingen i hvert av oppleggene er en bibelvandring. Her møter barna igjen personene og historiene de har hørt om på de åtte forrige samlingene. Dette er en annerledes og artig måte å møte bibelfortellingen på. Den krever noe mer planlegging og ressurser enn de åtte andre samlingene, men vi anbefaler veldig at dere gjennomfører den. Kanskje kan dette være en samling det er naturlig å samarbeide med andre lag om?

Sang, bønn, visualisering av stoffet og det å skape nysgjerrighet, er viktige elementer i samlingene, og vi anbefaler dere å lese Kapittel 1, "Tråden i opplegget", nøye.

Hver samling inneholder mange tips, men det er ikke meningen at alle må gjøre alt. Størrelsen på lagene, ressursene i forhold til rom, personer og økonomi varierer, og derfor har vi ønsket å lage et lite "koldtbord" til dere, slik at dere kan plukke det dere har lyst til og det som vil passe i deres sammenheng.

Oppleggene kan brukes separat, men begynn med "Maks Hjelp – den røde tråden gjennom GT" hvis dere skal benytte begge.

"Lær gutten den veien han skal gå, så forlater han den ikke når han blir gammel." Ordspåkene 22,6

Vårt mål med å lage dette opplegget er at dagens barn skal få høre historien om Jesus, han som er Veien, Sannheten og Livet. Vi gir barna en livsviktig lærdom hvis vi peker ut den riktige veien og lærer dem å gå på den.

Forsyn dere av "koldtbordet" vårt og lykke til med å fortelle barna om Guds store hemmelighet og redningsplan!

NLM Ung avdeling, 2007

Den røde tråden i GT

Kapittel 1

Tråden i opplegget

Her kommer bruksanvisningen til Maks Hjelp. Vi vil vise hvorfor vi har valgt å bygge opp opplegget etter denne disposisjonen, og hvordan du som andaktsholder kan benytte den best mulig. Vi tar for oss hvert hjelpепunkt som andaktsopplegget er bygd opp rundt. Vi vil også gi idéer som kan hjelpe deg i selve formidlingen av stoffet. Dette er universelle idéer som kan benyttes i møte med alle de bibelske personene som blir presentert.

Her er et forslag til hvordan en samling kan legges opp:

- Velkommen
- La barna bli nysgjerrige på dagens person. Bruk tips fra "Den røde tråden".
- Syng en sang. Bruk tips fra "Syng tråden".
- Repeter og sett dagens person i sammenheng med forrige samling. Bruk tips fra "Tråden videre" og "Den røde tråden".
- Ha andakt. Bruk tips fra "Fortell tråden" og "Vis tråden".
- Syng en sang. Bruk tips fra "Syng tråden".
- Undre dere sammen med barna. Bruk tips fra "Undringstråden".
- Be. Bruk tips fra "Bønn og takk".
- Aktivitet. Bruk tips fra "Lek tråden".

1.1 Tråden videre

Det er viktig å sette bibelhistoriene inn i en ramme. Fortellingene er historiske hendelser som har skjedd i et land som finnes i dag. Derfor begynner vi med å vise "tråden videre" når vi presenterer en ny person. Her skal du hjelpe barna å sette bibelhistoriene sammen. Bruk kart og tidslinje som hjelpemidler i denne bolken. Kartet viser landene i dag, og barna kan se Norge på det samme verdenskartet. Tidslinjen hjelper dem til å se når de ulike hendelsene skjedde både i forhold til hverandre og til oss i dag. Denne informasjonen bør knyttes opp mot avsnittet "Den røde tråden". Bruk et enkelt verdenskart som kan kjøpes i en bokhandel. Tidslinjen kan kjøpes hos NLM på telefon 22 00 72 00 eller på nettet: www.nlm.no/ressurs/.

1.2 Tråden

Hver andakt er bygd opp rundt en bibelsk person. Noen av fortellingene kan formidle flere sannheter. Vi har prioritert slik at det gjennom opplegget blir bredde i forkynnelsen. Tråden viser hva barna bør sitte igjen med etter akkurat denne samlingen.

Den røde tråden i GT

1.3 Den røde tråden

Her er det tips til hvordan dere kan starte samlingene. To ting er viktige når det gjelder starten: Du må skape en nysgjerrighet i barna om hva de kommer til å få høre, og de må få se at det går "en rød tråd" gjennom hele Bibelen at fortellingene henger sammen.

Her er noen tips til hvordan dere kan skape nysgjerrighet:

- I "Lek tråden" er det et avsnitt som heter "Lek og moro". Bruk en av disse lekene og la barna gjette hvem og hva de skal få høre mer om.
- Ha med en kurv full av saker som illustrerer personen, men som samtidig gjør barna interesserte og undrende. I en slik kurv hører alltid Bibelen hjemme. Det er mulig å bruke en skattkiste i stedet for en kurv. Dette er spesielt viktig i lag med mange gutter. Da kan dere for eksempel gjemme kisten hver gang og lage skattekart som de må bruke for å finne skatten. Husk at Bibelen er den største skatten på jord!
- La barna få gjette eller selv finne navnet på den personen de skal høre om. Det gjør dere ved å skrive ned bokstavene i navnet på lapper og gjemme dem i rommet. Dere kan godt gjemme noen blanke lapper også. Barna må finne lappene. Når alle er funnet, kan de i felleskap sette bokstavene sammen til navnet. Når barna vet navnet, kan du spørre om de vet noe om denne personen. På den måten engasjeres barna, samtidig som de også har andakt for hverandre. En idé er å gjemme lappene i ballonger som først må smelles.
- Gjem en gjenstand som har noe med dagens person å gjøre. La barna lete og etterpå gjette hvem det kan være de skal få høre om.

Her kommer ulike måter barna kan finne igjen tråden fra forrige gang:

- Ha en rød tråd som du fester firkortene eller sangversene på etter hver samling. Det er en god effekt for å snakke med barna om forrige samling. Du kan også gjemme denne røde tråden for barna, så de må lete etter den for hver gang. Premie til den som finner tråden – og som kan fortelle litt om forrige person.
- Konkurrans: Fremsti forrige samlings sangvers. Premie til den som kan det.
- Konkurrans: Lag 10 repetisjonsspørsmål. Spør alle barna. De svarer med å rekke opp hendene. Premie for riktig svar.
- Finne personen på tidslinjen eller finne landet på verdenskartet.

Premier kan være diverse frukt, seigmenn, en bibelbok, gratislodd eller et stjerneklistermerke som senere kan veksles inn i premier. Ei stjerne gir et bibelkort, 5 stjerner en bok eller oppleggets firkort osv. Alt bestemmes av lagets økonomi.

1.4 Fortell tråden

Her er det bibelfortellingen som skal frem. Vi tror Bibelen er en levende bok og ønsker at bibelteksten skal få stå mest mulig på egne ben. Den er selve hjertet i opplegget og utgangspunkt for all annen aktivitet. Husk - vi skal ikke gjennomføre en bibelutlegging, men

la barna høre fortellingene og hjelpe dem til å få tak i det budskapet vi ønsker å formidle. For hver person har vi satt opp fire alternative måter barna kan få høre historien på. Annen hjelp til å fortelle historien finner dere under punktet "Vis tråden".

1.4.1 Fortelling

Fortell barna historien. I hvert andaktsopplegg er skjelettet i fortellingen tatt ut og delt i flere hjelpepunkter. Dette for å gi dere hjelp til å huske fortellingen. Her kommer noen gode tips for hvordan du kan bli en bedre forteller.

Alle kan fortelle! Vi gjør det hver dag - rundt bordet, på jobben og på skolen, når vi kommer hjem osv. Samtidig er det mulig å utvikle denne evnen. Ta sjansen – prøv ut!

Fortelling er ikke det samme som høytlesing. Det er mange måter å fortelle på. Du vil finne din måte. Du kan lære av andre, men prøv ikke å kopiere dem.

I starten er det lurt å finne historier du liker godt selv. Velg gjerne korte historier. Det er fint å starte med personlige hverdagshistorier eller barndomsminner. Vis tilhørerne at du liker det du driver på med!

Gjør fortellingen til din egen. Målet er ikke å kunne den utenat ordrett, men å ha fått den på innsiden av deg selv. Først da klarer du virkelig å formidle den videre.

Fortellingen blir til mellom forteller og lytter. Du kan hjelpe lytteren ved ikke å ha for mange forstyrrende elementer nær deg når du forteller. Lag gjerne en fortellerkrok med en nøytral bakgrunn/bakteppe. Organiser rommet slik at lytterne sitter/ligger godt og ser deg godt når de skal lytte til deg.

Når du øver, så fortell høyt til deg selv. Det er viktig å høre sin egen stemme, kjenne ordene i munnen og eksperimentere med stemmen.

Ulike teknikker for å huske fortellingen:

- Lag et skjelett av fortellingen ved å beskrive fortellingens hovedhandling i 7-12 punkt. Fortell deretter historien bare ved hjelp av disse hovedpunktene.
- Tegn et kart over handlingen i fortellingen. Hva foregår hvor? Etterpå bruker du bare kartet for å beskrive miljøet fortellingen foregår i. Forestill deg at du er en guide som viser folk rundt i historien. Dette danner indre bilder i deg, som du formidler til lytterne når du forteller historien.
- Se for deg hver scene i fortellingen. Bruk tid til å lage et indre bilde. Til slutt har du en indre film som begynner å gå når du starter å fortelle. Den leder deg fra hendelse til hendelse.
- Du kan bruke objekter for å hjelpe lytteren til å være med i historien. Det kan være en tom kurv, som utover i fortellingen fylles med 2 fisker og 5 brød eller sparebøssa du fikk fra mor da du var 8 år. Du kan også lage en fortellerpose, der du trekker opp en etter en ting utover i historien. Dette kan være til hjelp både for deg og lytteren.
- Selv om du ikke skal kunne fortellingen ordrett, er det lurt å vite hvordan du vil starte og avslutte. Det gir form på fortellingen og trygghet for deg.

Den beste måten å bli en god forteller på - er å fortelle!

Den røde tråden i GT

Her er tips på noen gode bøker for å bli en bedre forteller: Eskild, Hilde og Hambro, Benedicte (2005): Snikk, snakk, snute. En praktisk bok om muntlig fortelling av Ganesa Forlag AS, og Haugli Sandnes (2002): Den magiske posen der forteljingane bur. I.Mjør (red) Kulturbarnehagen. Det Norske Samlaget s. 82-92

1.4.2 Guds hemmelige plan

Lunde forlag har gitt ut boken "Guds hemmelige plan" av Jennifer Rees Larcombe. Dette er en fin barnebibel som på en god måte viser barna den røde tråden gjennom Bibelen. Derfor har vi lest fra den på DVD-en. Vi oppfordrer dere som vil lese fortellingen for barna, til å bruke denne boken. Vi har skrevet hvilke avsnitt fra boken som passer til hver person.

1.4.3 DVD

For de av dere som synes det er vanskelig å fortelle levende, eller som ønsker litt variasjon, kan vi anbefale å vise dagens DVD-snutt om personen. Vi har lest inn hver fortelling slik at dere kan vise den på DVD for barna.

1.4.4 Maksheftene

NLM har tidligere gitt ut Maksheftene. Det er tre hefter med andaktsopplegg alderstilpasset førskolebarn, 1.-4. klasse og 5.-7. klasse. Disse heftene kan være til god hjelp hvis man ønsker flere innspill til dagens person. Til sammen inneholder Maksheftene nesten 200 andaktsdisposisjoner. Vi har for hver person satt opp hvilke andaktsnummer som passer til de ulike personene. Heftene kan kjøpes hos NLM på telefon 22 00 72 00 eller på www.nlm.no/ressurs/.

1.5 Vis tråden

Siden det er lettere å huske hvis man samtidig ser det man hører, har vi med noen forslag til hvordan dere kan visualisere fortellingene. Dere må ikke bruke alle forslagene, men velge ut det dere ønsker å benytte.

Hver samling inneholder forslag til drama eller lignende. Denne hjelpen er samlet under kapittel 4 "Levendegjøring". Disse stykkene kan brukes på mange måter. Det kan være en konkret hjelp til formidling av fortellingen. Noen av dem er slik at eldre barn som er hjelpeledere, kan øve dem inn på forhånd og vise dem som et ledd i andakten. Andre er laget slik at alle barna er med og blir engasjert der og da, uten noen øvelse på forhånd, og noen kan øves inn og vises i andre sammenhenger. Kanskje kan dere få vise det frem på en gudstjeneste eller et møte.

Enkelte ganger har vi i tillegg med forslag på hvordan vi kan anvende bibelteksten.

1.6 Undringstråden

Her kan du la barna stoppe opp og undre seg over hva de nettopp har hørt fra Bibelen. Vi trenger ikke gi dem alle svar. Svar man finner selv, huskes bedre!

Denne delen vil hjelpe oss ledere til å vite hva barna tenker om temaet og hva de har fått med seg av vår formidling. Vær varsom med å kommentere feil. Eventuelle korrigeringer kan komme på neste samling eller i samtale om hva aktivitetene minner oss om.

1.7 Bønn og takk

Bønn er viktig. Vi ønsker at barna skal ta i bruk den gaven Gud har gitt oss at vi kan få be til ham om alt. Bønn er en måte å være sammen med Jesus på. Når vi ber sammen med barna, tar vi dem med inn i bønnens verden. Vi må ikke forvente at alle barna vet hva bønn er og hvordan vi ber. Derfor er det fint om vi hver gang forteller kort om bønn før vi ber. Vi kan for eksempel si at bønn er å snakke med Jesus. Vi kan be om alt. Jesus vil at vi skal være oss selv når vi ber. Vi kan be overalt og når som helst. Vi kan be høyt eller stille inne i oss. Hvis vi i hver samling sier litt om bønn når vi skal be, blir det god lærdom for barna.

Her kommer noen forslag på hvordan vi kan be sammen med barna:

- La barna gjenta etter deg når du ber.
- La barna selv komme med takke- og forbønnsemner. Forvent at det kan komme mange ulike emner, men ta med alt når du ber.
- Lær barna en fast bønn, for eksempel Fader Vår, som dere starter eller avslutter samlingen med. En annen fast bønn som kan brukes er: Kjære Gud ta hånden min, slipp den aldri ut av din. Led meg på min vei i dag, gjør meg trygg og god og glad.
- Sitt i ring og hold hverandres hender. La de barna som vil, be høyt. Begynn et sted i ringen. Barnet ber høyt eller stille. Når det er ferdig, klemmer det sidemannen i hånden slik at det er neste mann sin tur. Gi barna eksempler på hva vi kan be om, og sett gjerne grense for en setning hver. Dette vil være til hjelp, slik at flere tør å prøve.

1.8 Syng tråden

I stedet for minneord, har vi denne gangen valgt å få skrevet et egen sang. Til hver bibelsk person som opplegget handler om, er det et eget sangvers barna kan lære. Når barna lærer verset, vil de lettere huske fortellingen. Etter å ha vært igjennom opplegget for både GT og NT, vil man ha fått en sang med 16 vers. Lærer barna seg den, vil de ha med seg en god del bibelkunnskap videre i livet. Sangen er skrevet av Hans Johan Sagrusten og melodien er av Gunnar Melbø. Sangen kan du finne i kapittel 5.

De fleste andre sangforslagene er hentet fra Barnesangboka (Bs) og Barnesalmeboka (Bslm).

1.9 Lek tråden

Det er fint når aktivitetene har sammenheng med dagens budskap og bibelhistorie. Da vil barna også huske alt mye bedre. Vårt mål er at hele samlingen skal henge sammen. Mat og lek er ikke bare enkeltposter for moro skyld, men er med på å peke mot dagens person og tema.

Her er forslag til lek og moro, uteaktiviteter, hobbyaktiviteter og matoppskrifter. Bruk det som passer hos deg.

Det er dere voksne som må hjelpe barna til å forstå sammenhengen mellom lek og bibelhistorie. Eksempel: Hvis dere snakker om Gud som hellig, kan dere la barna leke "Ikke trakk på gulvet". Når leken er lekt og før dere gjør neste ting, forteller du barna at denne leken minner deg om bibelhistorien vi nettopp hørte. Det er akkurat som gulvet er hellig, for vi kan jo ikke være nær det. Det at Gud er hellig, gjorde jo at vi mennesker egentlig ikke kunne ha kontakt med Gud. Så bra at Gud hadde en hemmelig plan!

Samtidig vet vi at læringsmuligheten øker når vi bruker flere sanser. Når vi kan høre, gjøre, se, føle og smake, husker vi bedre.

1.10 Maks kort

Til opplegget har vi laget et spill. Det er firkort om personene Maks Hjelp har som utgangspunkt. Det er en perfekt oppmøtegave eller premie til barna. De kan da spille firkort hjemme og huske på hva de har hørt på samlingen. Kortene kan kjøpes hos NLM på telefon 22 00 72 00 eller på www.nlm.no/ressurs/

Her er ulike måter å benytte kortene:

- Del ut kortene. Spillerne trekker kort fra hverandre. Den som får fire like først, vinner!
- Del ut kortene. Spillerne trekker kort fra hverandre. Når man får fire like (eller to), legges de ned på bordet. Den som til slutt sitter igjen med Jesuskortet vinner.
- Legg alle kortene, unntatt Jesuskortet ned med bildene gjemt. En og en skal snu fire eller to kort. Klarer dere å finne like kort, vinner dere disse. Den som sitter igjen med flest kort, vinner.
- Del ut alle kortene, unntatt Jesuskortet. Den yngste begynner å spørre en av motspillerne om et bestemt kort. Eks 1a. Har motspilleren kortet må hun gi det fra seg. Den som spør fortsetter helt til hun spør etter et kort motspiller ikke har. Den spilleren som sist ble spurt, fortsetter å spørre. Når man får 4 like kort legges de ned på bordet. Den med flest kort til slutt, vinner!
- Memory. Del kortstokken i to like deler, altså to kort fra hver bibelsk person i hver bunke. Av den ene halvdelen lager spillerne hvert sitt spillebrett av for eksempel 6 forskjellige kort. De andre kortene legges med bildene ned. En og en trekker et kort. Finnes kortet du trekker på ditt spillebrett, legges det oppå spillebrettet. Hvis ikke legges kortet tilbake. Den som først har fylt sitt spillebrett vinner. Jesuskortet kan ikke være en del av spillebrettet.

Kapittel 2

Bibelske personer

Adam & Eva

1. Mosebok, kap 1- 3

Tråden

- Vi er skapt i Gud bilde, og derfor er vi alle fantastisk flotte, verdifulle og unike mennesker.
- Synden, det onde kom inn i verden. Mennesket og Gud kunne derfor ikke leve sammen lenger.

Den røde tråden

- Lag figurer av plastelina, leire eller lignende materiale. Fortell barna at de har laget flotte figurer, men er det ikke noe som mangler: De lever ikke. Be barna få figurene til å leve. Etterpå får de høre om Gud som skapte liv. Vi klarer ikke å lage liv, det er det bare Gud som kan!

Slik kan du lage plastelina:

5 dl mel

2 dl salt

2 spiseskjeer alunpulver (kjøpes på apoteket)

5 dl kokende vann

1,5 spiseskje olje

konditorfarge

Bland det tørre og ha i det flytende. Spe med konditorfarge til ønsket farge er oppnådd.

Rør og kna til deigen blir jevn og god. Deigen er best å jobbe med når den er ny og varm, men den holder seg fint en måneds tid når den oppbevares i tett plastboks.

- Gjem halvspiste frukt i rommet.
- Ha med slange, frukt, nakne dukker og annet i en kurv.

Fortell tråden

Fortell barna bibelhistorien. Her er forslag til hjelpestoff:

- Fortell barna historien.
- Vis barna historien fra vedlagt DVD.

Den røde tråden i GT

- Makshefte nr. 1, 2-4.
- Les "Den farlige slangen" fra boken "Guds hemmelige plan" av Jennifer Rees Larcombe, Lunde forlag.

Hjelpepunkt til selv å fortelle bibelhistorien:

- Gud ønsket å skape verden.
- Gud skapte ved sitt ord, og han skapte liv. Alt var godt.
- Når vi skal lage noe, må vi ha noe å lage av, Gud skapte av ingenting!
- De første menneskene Gud skapte, var Adam og Eva. De fikk bo i Edens hage. De var sammen med Gud, og alt var bra. Ingen gråt, kranglet, sa leie ting til hverandre eller slo seg. De fikk spise frukt fra alle trær, bortsett fra ett.
- Eva ble fristet av slangen og spiste av det forbudte treet. Hun gav også til Adam.
- Etterpå ble de reddet, alt var forandret. Synden, lysten til å gjøre noe galt, og det å gjøre noe galt, var kommet inn i verden.
- Adam og Eva kunne ikke lenger være i hagen, de måtte ut, enda så vondt det gjorde Gud.
- Gud var fortsatt glad i dem. Gud hadde allerede planen klar for hvordan han ville redde sine mennesker fra døden.

Vis tråden

- Det fineste Gud har skapt. Send rundt en eske med lokk og speil i. La ett og ett barn få kikke nedi esken og se på det fineste Gud har skapt. Gud har skapt hver og en av oss helt spesielle, helt ulik andre. I Bibelen står det at Gud kjente oss før vi ble født (Sal 139,16) Han visste hvordan du skulle se ut og hva du skulle hete.
- Hjelp barna til å få en begynnende forståelse av hva synd er. Bruk bibelforellingen. Adam og Eva var ulydige mot Gud. Gud er kjærlighet og vil at alt skal være godt. Derfor ville han at Adam og Eva ikke skulle spise av det bestemte treet. Når vi gjør mot Guds vilje kalles det synd. Ofte er det ting som gjør at vi selv eller andre får det vondt. Vis gjerne bilder av noen som stjeler, noen som mobber, noen som slåss eller lignende. La barna gi eksempler på hva synd er. Bruk gjerne en tavle og skriv opp forslagene.
- Videoen "Eplet" ligger på www.superblink.no.
- Vis frem bilder av det Gud har skapt mens du forteller om det.
- Bruk dramastykket fra kapittel 4.

Undringstråden

Gud skapte mye fint, hvorfor gjorde han det? Gud sendte menneskene ut av Edens hage, der alt bare hadde vært godt frem til de spiste av frukten. Ville ikke Gud ha noe med menneskene å gjøre lenger?

Bønn og takk

- Takk for at vi alle er fantastiske og verdifulle, uavhengig av hvordan vi ser ut eller om vi er kløner til å spille fotball.
- Hjelp oss å huske på at alle mennesker er like mye verdt.

Syng tråden

- Se! 1. vers - Kapittel 5
- Det fins hundrevis av spurver - Bs 16
- Først var jorda tom - Bs 59
- Jeg vil være med å si det høyt til alle - Bslm 152 (Sangen går ikke på Skapelsen, men vi får brukt litt av kroppen)
- Fra evighet var en skapende Gud - Bslm 201
- Du er du og du duger - Bs 28

Lek tråden

Hjelp barna til å koble aktivitet og bibelhistorie. Vi lager kopier av det Gud har skapt. Vi bruker det Gud har skapt og vi spiser det Gud har skapt.

Lek og moro

- Bruk/utforsk sansene og kroppsdelene vi har fått av Gud. Det kan være smakssansen for å smake på noe søtt og noe surt, ørene til å høre på musikk med, bena til å hoppe med og hendene til å klappe med.
- Fingrene i posen. Putt ulike ting som kan være gode, ekle, klissete og lignende i hver sine poser. La barna sitte ved et bord. Send posene under bordet og la barna stikke fingrene i posen. Når alle har prøvd, skal de gjette hva de har kjent på.
- Smak og gjett. La barna med bind for øynene få smake på ulike saker som er søtt, surt, salt og bittert. Barna bør selv putte det i munnen. Så skal de gjette hva de smaker. Husk at noen kan ha matallergier!
- Mimelek. Prøv å forestille ulike ting Gud har skapt. La alle for eksempel være hoppende harer, svømmende fisker (ligge på gulvet med hendene langs siden og bukte seg frem), tre som står i vinden (stående med vaiende armer over hode). Bruk fantasien og se hvor mye av Guds skaperverk dere klarer å mime! En variasjon av denne kan være en som mimer mens de andre gjetter hva det forestiller.
- Sisten. Vanlig sisten, men la barna være ulike dyr. For eksempel hunden som skal ta katten. Er dere inne, kan det roe leken ved at alle kryper på fire.

Uteaktiviteter

- Finn det skapte. Del barna inn i ulike lag. Gi hvert lag noen bokstaver. La dem lete i naturen og finne skapte gjenstander som begynner på denne bokstaven. De skal da finne

Den røde tråden i GT

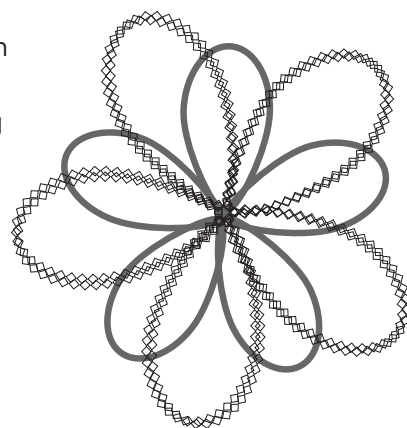
en gjenstand til hver bokstav. Ha gjerne en konkurranse om hvem som finner en ting til hver bokstav først. Til slutt kan de lage noe av det de har funnet.

- **Kranser.** Årstiden vil avgjøre hva slags kranser en kan binde. Blomsterkrans til hodet er et forslag. Granbarkrans eller pinnekrans kan lages ute og senere pyntes til jul, påske eller lignende.
- **Blomst av tre.**
 1. Blomsten spikkes av en frisk og rå gren som har ca en fingertykkelse i diameter. Selje, bjørk, alm og rogn er alle egnede treslag.
 2. Begynn med å spisse den tykkeste delen av pinnen 15-20 mm. oppover.
 3. Sett pinnen mot stubben og smi en tynn flis uten å kutte den av. Stopp rett før der spissen starter. Brett flisa litt utover
 4. Vri litt på pinnen og lag en ny tynn flis. Fortsett rundt pinnen i spiral. Bladflisene må lages mindre og mindre etter hvert
 5. Når man nærmer seg sentrum, og det ikke er mer å spikke i, avslutter man.
 6. Blomstene kan være store og små, knopper, fullt utsprungne. Blomsten kan få farge ved hjelp av maling, enten ved å bruke pensel eller ved å tynne ut malingen i et syltetøyglass. Ha blomsten nedi og rist. Fruktsaft i sterk farge kan også brukes.
 7. Bor et hull til stilken, spikk den til så den passer ca blyanttykk pinne og lim den på plass.

Hobbyaktiviteter

Lage blomsterbukett

- **Kreppblomster.** Til blomster trenger du kreppapir som måler ca 50x60 cm i friske farger, grønt kreppapir, tynn ståltråd, tape og saks.
 1. Klipp lengder på 60X10 cm av kreppapir i tre ulike farger.
 2. Velg ut to farger. Du bretter strimlene dobbelt fire ganger, slik at de nesten får fire like sider. Klipp deretter en V på hver av de korteste sidene. Dybden på V-en skal være ca en tredjedel. Deretter kan du åpne papirstrimmelen. Du trenger en slik strimmel til hver blomst.
 3. Fargen du har igjen deles i to strimler som måler ca 30x10 cm. Brett strimlene på lengden, og klipp hakk på bretten så du får frynser. Rull strimmelen rundt enden på ståltråden. Strekk gjerne i papiret. Fest med tape.
 4. Ta en av strimlene du lagde under punkt 2 og rull den rundt samme ende på ståltråden. Rynk eller lag små legg i den utklippende kanten når du fikler den rundt tråden. Tape fast.
 5. Bruk det grønne papiret til vikle rundt ståltråden. Begynn øverst ved blomsten.
- **Blomster i ullgarn.** Du trenger nål og ullgarn i fine farger og i forskjellig tykkelse som kan toves.
 1. Fingerstrikk to lengder i forskjellige farger og tykkelse.
 2. Form lengdene som en blomst med fem kronblader. Fest lengden i denne formen ved å sy sting i midten av blomsten.

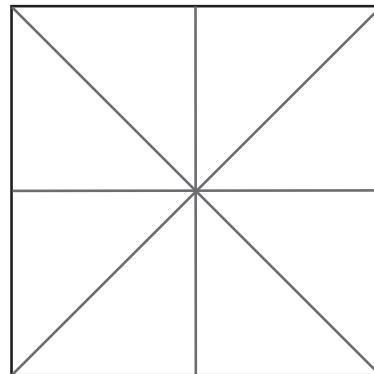

3. Sy fast blomsten av det tynneste garnet oppe på blomsten av det tykkeste.
4. Vask dem så de tover, og du har små blomster til å sy fast på plagg eller feste i en nål som brosjer.

• Blomst brettet i papir.

1. Ta et kvadratisk ark. Brett det til en trekant, brett opp og brett det til en trekant motsatt vei. Brett ut igjen for å brette kvadratet til en rektangel. Dette skal også gjøres motsatt vei. Da får du et kvadrat med 4 gjennomgående bretter.

2. Brett inn den ene siden til midten, og ut igjen, Gjenta dette med alle fire sidene. Da vil du få 16 små kvadrater i det store.

1	2	3	4
5	6	7	8
9	10	11	12
13	14	15	16

3. Klipp halvveis inn til midten mellom rute 5 og 9, 2 og 3, 8 og 12 og 14 og 15.
4. Lim to og to løse kvadrater inn i hverandre. Altså 9 i 5, 2 i 3, 8 i 12 og 15 i 14. Da får du en blomst. Hjelp til med fingrene for å krumme den litt i bunnen.
5. Rull sammen litt grønt papir til en stilke. Den enden som skal være inn mot blomsten klemmer du flat og klipper ett hakk. Klem flat motsatt vei og klipp et hakk. Nå kan du dele stilken i fire deler slik at den er lettere å lime på blomsten. Blomsten limes på toppen av stilken. Klipp et blad, og lim på stilken. Lag en hel bukett og gjerne i forskjellige størrelser. De blir flotte, men ikke så flotte som de blomstene Gud lager.
- Tovede blomster. Du kan tove med vann eller nåler. Du trenger ull i ulike farger.
 1. Tov ovale kuler, lag på lag. Bruk to eller tre farger, noen tynne og noen tykke lag.
 2. Når den er passe stor, skylles den og tørkes.
 3. Klipp ett kryss i toppen og åpne tulipanen litt slik at fargene kommer til syne.
 4. Stilke kan toves ved hjelp av grønn ull rundt en blomsterpinne. Surr ullgarn rundt pinnen først. Da fester ulla seg bedre.
- Lage hverandre i full størrelse i gråpapir. En legger seg på et stort, dobbelt, gråpapir, mens en annen tegner rundt. Deretter klippes figurene ut (2 stk), males/fargelegges og limes sammen. Før du limer sammen, stapper du avispapir inni. Da har du deg selv i full størrelse.

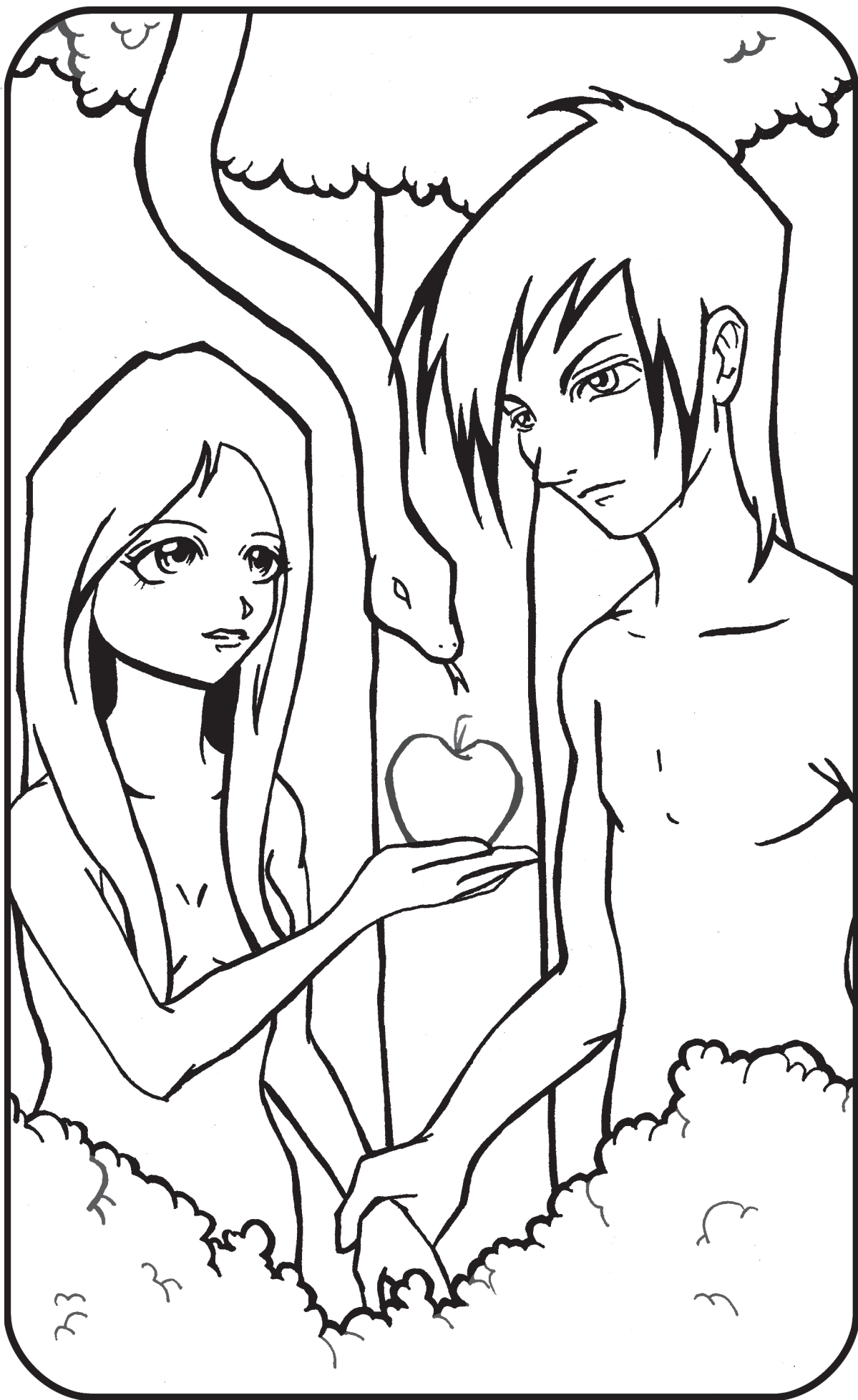

Den røde tråden i GT

- Lage et hode med grønt hår som vokser. Fyll en bit av en nylonstrømpe med sagflis slik at du får en ball (diameter ca 10 cm.). Legg inn litt våt bomull med gressfrø, slik at det blir liggende der det passer å ha hår, altså mellom strømpa og sagflisen. Pass på at det ikke er forsterkning for hælen der håret skal være. Knyt igjen. Knuten man knytter før man har i sagflisen og knuten man knytter for å lukke, kan fungere som to ører. Dra ut en liten ball av sagflis, og knyt en tråd rundt. Dette blir nese. Øyne og munn lages av filt eller knapper og sys eller limes på. Legg hodet i vann til det er godt gjennomtrukket, og sett det på en skål i vinduet. Etter ca ei uke vil håret begynne å spire. Vann det på skålen.
- Alternativ hårmann. Tegn eller mal ansikt på et hvitt pappkrus eller isoporbeget. Biter av kork, filt eller lignende kan limes på til øyne, ører, nese eller skjegg. Fyll begeret med blomsterjord og så gressfrø. Hvis du passer på at jorda ikke tørker ut, vil gresset/håret begynne å spire i løpet av en uke eller to. Denne varianten er atskillig enklere enn den forrige, men ikke så stilig.
- Fargelegg tegningen som ligger på neste side.

Matoppskrifter

- Fruktalat: Skjær opp forskjellig frukt mens dere prater om all den deilige frukten Gud har skapt. Spis den med is eller vaniljesaus til.
- Stekte epler: til 4 barn trenger du 2 epler og sukker. Det er mulig å bruke rosiner, marsipan eller kanel i tillegg hvis dere ønsker. Vask eplene og del dem i to. Ta vekk kjernehuset og legg dem i en smurt langpanne. Strø over sukker og stek dem til de blir møre. Det vil si i ca 30 minutter ved 180 grader. Serveres gjerne med vaniljeis.
- Lag pepperkaker eller kakemenn. Her finnes det mange former, som viser forskjellige ting Gud har skapt.

Fargelegg tegningen av Adam & Eva.

Den røde tråden i GT

Tråden videre

Det blir flere og flere mennesker på jorda, men menneskene gjør ikke slik Gud har sagt. Det er bare en som hører etter, og det er Noah:

Noah

Tekst: 1. Mosebok 6,5 - 9,17

Tråden

- Synden i verden fikk konsekvenser. Noah stolte på Gud, selv om beskjednen om å bygge båt var merkelig, men fordi han stolte på Gud ble han reddet.
- Regnbuen kan forklares naturvitenskapelig, men er like fullt et bevis på Guds løfte.

Den røde tråden

- Fest et firkort av Adam og Eva eller et kort med forrige samlings sangvers og bruk det til repetisjon.
- Bruk plastikkdyr hvor to og to er like. Gjem dem rundt i rommet. La barna finne dem. Kanskje noen av barna nå vet hvilken bibelhistorie de skal få høre. Bestem at dyrene må sitte pent et eller annet sted for å følge med på andakten, gjerne i en kurv.
- Lage ballongdyr: Ballonger er alltid gøy. Kjøp en pumpe hvis du sliter med å blåse dem opp. God bok for å lære mer er: Bibelballonger av Anders Torvill Bjorvand, IKO 2004 eller gå på internett på: www.bibelballonger.no/

Fortell tråden

Fortell barna bibelhistorien. Her er forslag til hjelpestoff:

- Fortell historien.
- Vis historien fra vedlagt DVD.
- Makshefte nr.1, 5.
- Les "En båt full av dyr" fra boken "Guds hemmelige plan" av Jennifer Rees Larcombe, Lunde forlag.

Hjelpepunkter til selv å fortelle bibelhistorien:

- Noah var en god mann, "han vandret med Gud". 1. Mos 6,9
- Menneskene gjorde mer og mer ondt mot hverandre. Gud så det og ble trist. Han angret på at han hadde skapt menneskene og bestemte seg for å utrydde alt liv på jorden. Bare Noah og familien skulle få leve videre. 1. Mos 6, 5-7 og 11-14
- Gud kunne ikke bare se på at menneskene gjorde mye vondt mot hverandre. Synden som var blitt en del av livet her på jorden (jæmfør forrige samling), måtte få følger.
- Gud ba Noah bygge en stor båt, hvor det skulle være plass til familien hans og sju par av

Den røde tråden i GT

alle rene dyr, dvs. alle drøvtyggere som har klover, og ett par av alle andre dyr. 1. Mos 6,14–20 og 7,2–3

- Han skulle samle et stort lager av mat. 1. Mos 6,21
- Det var kanskje noen som lo når han skulle bygge båt langt inne på land, men Noah var lydig. 1. Mos 6,22
- Regnet strømmet ned i 40 dager, og hele jorden ble dekket av vann. 1. Mos 7,17–24
- Det sluttet å regne og vannet begynte å synke. Noah sendte først ut en ravn og senere en due for å finne ut om det var tørt land noe sted. 1. Mos 8, 6–12
- Noah bygde et alter og takket Gud som hadde reddet dem. Gud lofte at det aldri mer skulle komme en slik flom. Han gav dem regnbuen som tegn.
- Det er flom og naturkatastrofer i dag også, men det er ikke fordi Gud på den måten vil utrydde oss mennesker. Gud lofte at han aldri ville gjøre noe slikt igjen. Dette løftet kan vi huske hver gang vi ser en regnbue.

Vis tråden

- Fortellingen om Noah kan fortelles mens barna er aktivt med. Se opplegget som er skissert i Kapittel 4.
- Arken er den gjenstanden fra Bibelen som er mest solgt som leke i vanlige lekebutikker. Vis barna en av disse når du forteller.
- Når du forteller om flommen, kan du legge en tannpirker/barkebit i en skål, helle vann oppi og se at de flyter opp. Akkurat slik skjedde det med båten til Noah da det begynte å regne.
- Ha med et bilde av en regnbue. Spør om noen har sett regnbuen. Vi kan for eksempel se den når det er regn og sol samtidig. Fargene lages når sollyset lyser på vanndråpene i en spesiell vinkel. Bruk internett på side www.fysikknett.no/optikk/ for mer informasjon om hvordan regnbuen dannes.
- Selv om vi i dag vet hvordan regnbuen blir til, er det like fullt et minnesmerke om storflommen og et tegn på at Gud holder det han lover. Dette kan ikke bortforklares av sollys og vannpartikler. Lag en regnbue med å sprute vann i lyset fra en lampe på en overhead, eller ved hjelp av et prisme.

Undringstråden

Gud reddet Noah, familien hans og dyrene. Noah synes kanskje det var rart å bygge en båt langt fra vann, men siden Gud hadde gitt ham oppdraget, gjorde han det. Gir Gud oss oppdrag i dag også? Hva kan Gud ha tenkt da han lagde regnbuen?

Bønn og takk

- Takk for regnbuen som er et konkret bevis på Guds løfte om å aldri mer gjøre dette igjen.
- Be for alle dem som i dag blir rammet av naturkatastrofer.

Syng tråden

- Se! 2. vers - Kapittel 5
- Noah, Herrens tenar - Bslm 203
- Jeg er trygg hos deg - Bs 37
- Her er mitt øre - Bslm 171
- Min hjelp kommer fra Herren - 191
- Det var Noah, Gud var hans beste venn - fra Ivar Skippervolds kantate om Noah

Lek tråden

Hjelp barna til å koble aktivitet og bibelhistorie. Noah bygde båt og samlet dyrene. Noah stolte på Gud.

Lek og moro

- Alle barna får hver sin lapp med enten bilde av et dyr eller navnet på et dyr - to og to får lik lapp. Nå skal parene finne sammen ved hjelp av å lage dyrelyden. Kanskje det hørtas slik ut inne i arken?
- Stein, saks, papir-leken i "bibelsk versjon". To personer står med ryggen mot hverandre. De snur seg mot hverandre samtidig etter å ha telt til tre, og mimer Noah, folket eller regnet. Det blir poeng til den som mimer den sterkeste.
Folket (le, slå deg på knærne og pek) ler av Noah, og er dermed sterkere enn Noah, men blir tatt av regnet.
Noah (lat som den ene hånden er en hammer og den andre en planke med spiker i) er trygg i båten når det regner og dermed sterkere enn regnet, men blir ledd av.
Regnet (lag regn med fingrene) tar folket og er dermed sterkere enn folket, men tar ikke Noah som er trygg i båten.
Denne leken kan brukes på alle historier der du finner tre aktører som kan "ta hverandre." Samtal gjerne med barna om hvem som tar hvem. Da ser vi hvor mye de har forstått av historien.
- Tømmerstokken. Det skal være ca åtte i hver gruppe. Et barn står i midten, og de andre står i ring tett rundt. Barna i ringen rundt står med håndflatene vendt innover. Barnet i midten skal stå helt stivt. De andre dytter forsiktig rundt uten at vedkommende faller i bakken. For å få det til, må man stole på dem rundt. Barna rundt må samtidig være til å stole på. Snakk om hvordan Noah stolte på Gud, og at Gud alltid er til å stole på i motsetning til oss mennesker.

Uteaktiviteter

- Bygg båt. Du trenger mange plankebiter i ulike størrelser. La barna sage dem til, male dem og spikre dem sammen til de tøffeste skutene.
- Lag barkebåt.
- Har dere noen i nabolaget som har duer, kan dere besøke dem. Kanskje dere får muligheten til å slippe en ut slik Noah gjorde.

Den røde tråden i GT

- Lag regnbue. Bruk en hageslange. Du må stå slik at solen komme inn fra siden. Da kommer regnbuen frem av sollyset som treffer alle de små vandrdåpene.

Hobbyaktivitet

- Lag en stor regnbue sammen. La barna fargelegge ark etter regnbuens farger. Hvert ark har en farge. Til slutt henger dere alle arkene opp på veggen så de danner en regnbue.
- Tov ulike dyr.
- Veggilde. Mal en båt, sjø og himmel på en stor papp- eller finerplate før barna kommer. La barna fylle bildet med dyr, Noahs familie og annet de hadde med i båten. De kan tegne, men kjekkere kan det være å bruke leire eller trolldeig. De kan forme selv, eller de kan bruke pepperkakeformer og lignende for å trykke ut dyrene. Gangen etter kan de male dem og lime dem på veggbildet. Oppskrift på trolldeig er 1 del vann, 2 deler salt og 3 deler hvetemel.
- Mal regnbuen med bare tre farger: rød, blå og gul. Det er primærfarger som kan blandes og derfor gi oss nye. Oransje får du av å blande gul og rød. Grønn får du av å blande gul og blå. Fiolett får du av å blande blå og rød.
- Fargelegg tegningen som ligger på neste side.

Matoppskrifter

- Peppermynte, sebra og sitronleopard

340 g melis

1 eggehvite

2-3 dråper peppermynteolje

2-3 dråper sitronessens

2-3 dråper gul konditorfarge

2-3 dråper svart konditorfarge (sukkerkulør)

Pisk eggehviten til den skummer, men ikke er stiv, sikt i melis, litt av gangen, og rør i blandingen til den blir stiv. Kna blandingen til en myk ball og del den i to store og en liten ball. Kna inn peppermynteolje i en av de store ballene og kjevle den ut til en 5 mm tykk leiv. Kna sukkerkulør inn i den lille ballen, rull ut noen tynne striper og legg dem på den hvite leiven. Kjevle ut den stripeleiven, slik at stripene fester seg og skjær ut ca 2,5 cm rundinger, som legges til tørk på matpapir.

Kna sitronessens og gul konditorfarge inn i den siste ballen. Kjevle den ut og legg på små baller som du lager av resten av den svarte deigen. Kjevle ut igjen og trykk ut leopardgodteri. (Hentet fra Daniels osteløver, IKO forlag 2001. Gjengitt med tillatelse.)

- Spis Båtis eller lag banansplitt der bananen fungerer som båt.
- Skjær opp frukt i båter. Feks appelsinbåter, eplebåter, melonbåter osv.

Fargelegg tegningen av Noah

Den røde tråden i GT

Tråden videre

Det ble født flere mennesker på jorden. Da de prøvde å bygge et tårn for å nå opp til Gud, spredte Gud dem. Det var da han gav menneskene forskjellige språk. Etter hvert ble det mange land hvor forskjellige slekter bodde. Av alle mennesker valgte Gud ut en mann som skulle bli far til Guds utvalgte folk. Det var Abraham:

Abraham

Tekst: 1. Mos 12,1-7; 15,1-6; 18,1-15; 21,1-7

Tråden

- Gud holder det han lover.
- Abraham fulgte Gud. Det fører alltid velsignelse med seg å gjøre det Gud vil.

Den røde tråden

- Finn den røde tråden der det for eksempel er festet et firkort med Noah eller et kort med forrige samlings sangvers, og bruk det til repetisjon.
- Lag stjernehimmel. Bruk en ferdigkjøpt lampe eller PowerPoint. Lag stjernehimmelen i Paint, hvis du skal bruke PowerPoint. Lag bakgrunn mørkeblå ved hjelp av "fyll med farge" og bruk "spraymaling" i gult til å lage prikker tett i tette som vil bli stjernene. Sett projektoren opp mot taket, slik at stjernehimmelen sprer seg i hele taket. Slukk lyset i rommet. Legg dere på gulvet og tell stjernene. Spør om barna vet om en person i Bibelen som fikk beskjed av Gud å telle stjerner.
- Telle sandkorn. Ha med en neve sandkorn som barna kan få telle. Gud gav også løftet knyttet til støv eller sandkorn. Se 1. Mos 13,14-16; 22,17
- Gjem et stjernekart som barna kan lete etter i rommet.

Fortell tråden

Fortell barna bibelhistorien. Her er forslag til hjelpestoff:

- Fortell historien.
- Vis barna historien fra vedlagt DVD.
- Makshefte nr 2, 2-4.
- Les "Den store planen" fra boken "Guds hemmelige plan" av Jennifer Rees Larcombe, Lunde forlag.

Hjelpepunkter for å fortelle bibelhistorien:

- Noahs slekt ble større og større, og spredte seg utover hele jorden. En av de personene som Bibelen forteller om, het Abraham. Kona het Sara, og de var svært rike. De hadde mange sauer, kyr, esler og kameler.

Den røde tråden i GT

- En dag talte Gud til Abraham. Les 1. Mos 12,1-3.
- Det var sikkert ikke lett for Abraham å flytte fra slekten sin og landet sitt, og ikke vite hvor Gud ville føre ham. Abraham trodde på Gud og visste at han ville ham bare godt.
- Gud gav Abraham et løfte (å love noe er å gi et løfte). Å bli velsignet betyr å få oppleve Guds godhet. Det fører alltid velsignelse med seg å gjøre det Gud vil.
- Gud lovet Abraham en stor slekt, men han hadde ingen barn. Det gikk lang tid. Hadde Gud glemt løftet sitt?
- Gud gjentok løftet og tok med Abraham ut og ba ham telle stjernene på himmelen. Etterkommerne til Abraham skulle bli mange som stjernene på himmelen og støvet på jorden.
- Det gikk mange år, og nå var Abraham og Sara blitt for gamle til å få barn. Abraham var 99 år og Sara var 89 år. Da fikk de en dag et merkelig besøk. Fortell fra 1. Mos 18,1-15.
- Det gikk slik som Gud sa. Året etter fikk de en sønn. Han fikk navnet Isak.
- Gud hadde lovet Abraham en stor slekt og at slekten skulle bli til velsignelse for alle slekter på jorden. Isak fikk 2 sønner, og slekten vokste og ble til israelsfolket.

Vis tråden

- Flytt litt fra sted til sted i rommet mens du forteller. Du kan for eksempel ha med sekk med telt og sovepose. Abraham var nomade og flyttet fra sted til sted.
- Hvis vi blir lovet noe i fremtiden, som for eksempel radiostyrt bil til bursdagen vår, da er det vanskelig å vente. Abraham ventet lenge på barn.
- Snakk sammen om hvordan det noen ganger kan være vanskelig å holde det man har lovet, og hvordan Gud alltid holder det han lover.
- Snakk sammen om hva Gud har lovet oss.
- Si til barna at du kan love dem et hull gjennom hånden sin i dag, uten at de skal få sår eller vondt. Snakk sammen med barna om de tre foregående punktene. La så barna få hvert sitt ark. Rull det sammen som en kikkert. Hold "kikkerten" foran det ene øyet. Foran det andre øyet skal du holde motsatt hånd i en avstand fra øyet som ca midt på kikkerten. Hånden skal samtidig være nær kikkerten. Når du titter slik, med begge øynene, virker det som man har et hull i hånden sin.
- Fordi Gud er den klokeste av alle, kan han hjelpe oss å ta kloke avgjørelser.
- Bibelpantomimen kan benyttes som en repetisjon etter de har hørt historien. Se opplegget i kapittel 4.

Undringstråden

Gud hadde en plan med Abraham, og ba ham ta med seg alt han eide for å reise til et annet land. Hvorfor tror dere Abraham reiste? Har Gud planer for andre mennesker enn Abraham? Kan Gud ha en plan for alle mennesker som bor på jorden?

Bønn og takk

- Takk Gud fordi han alltid holder det han lover.
- Be om hjelp til å gjøre det Gud vil når vi må ta avgjørelser.

Syng tråden

- Se! 3. vers - Kapittel 5
- Abraham er blitt gammel og grå - Bslm 204
- Vår Gud er så stor, så sterk og så mektig - Bslm 109 / Bs 245
- Har du hørt om Abraham - Bslm 170, 1. vers
- Gud du er rik - Bslm 166, 1. vers

Lek tråden

Hjelp barna til å koble aktivitet og bibelhistorie. Nomaden Abraham fulgte Gud. Han ble lovet en stor slekt. Gud sammenlignet med stjernene på himmelen og støvet på jorden. Dette kunne ikke Sara tro på.

Lek og moro

- Kongen befaler. En leder står foran og gir kommando til de andre. Lederen kommanderer dem til å gjøre forskjellige ting, men de skal bare gjøre det hvis lederen sier "Kongen befaler" før kommandoen. De som gjør feil, går ut av leken. Den har vunnet som står igjen til sist. Det er viktig å høre på den som gir beskjeder.
- Latterlek. Stå i ring og send grimaser til hverandre. En starter med å lage en grimase som blir vist til nestemann. Grimasen blir sendt videre en runde. Personen som fikk grimasen først, finner på en ny grimase neste runde. Hele tiden er det ikke lov å le. Den som smiler eller ler må sette seg. Den som er igjen til slutt vinner. Her kan barna se at det ikke er lett å la være å le. Snakk om Sara som lo når hun hørte beskjeden fra Gud.
- Flytteleken. Dette er en stafett. Hvert lag har en koffert/sekk og masse klær. Første barn skal pakke sekken, løpe til et bestemt sted, pakke ut av sekken og pakke den på ny før det løper tilbake til nestemann. Vanskeligere blir det hvis de må brette klærne først. Dette illustrere nomadeliv.
- Abraham fulgte Gud. Når Gud ba ham om å flytte, gjorde han det fordi han stolte på Gud som hadde sagt han ville være med. La barna gå i ring og gi dem instruksjoner for hva de skal gjøre. Her er det viktig å høre på lederen. Eksempler på instruksjoner er armen opp, hink, hopp med samlede bein osv. Til slutt kan du be barna sitte ned, kanskje i et hjørne av rommet. Da har du en fin gruppe å snakke med. Kanskje vil noen av barna fortelle om når vi kan stole på at Gud vil lede oss og gå sammen med oss, akkurat som han gjorde med Abraham.

Den røde tråden i GT

Uteaktiviteter

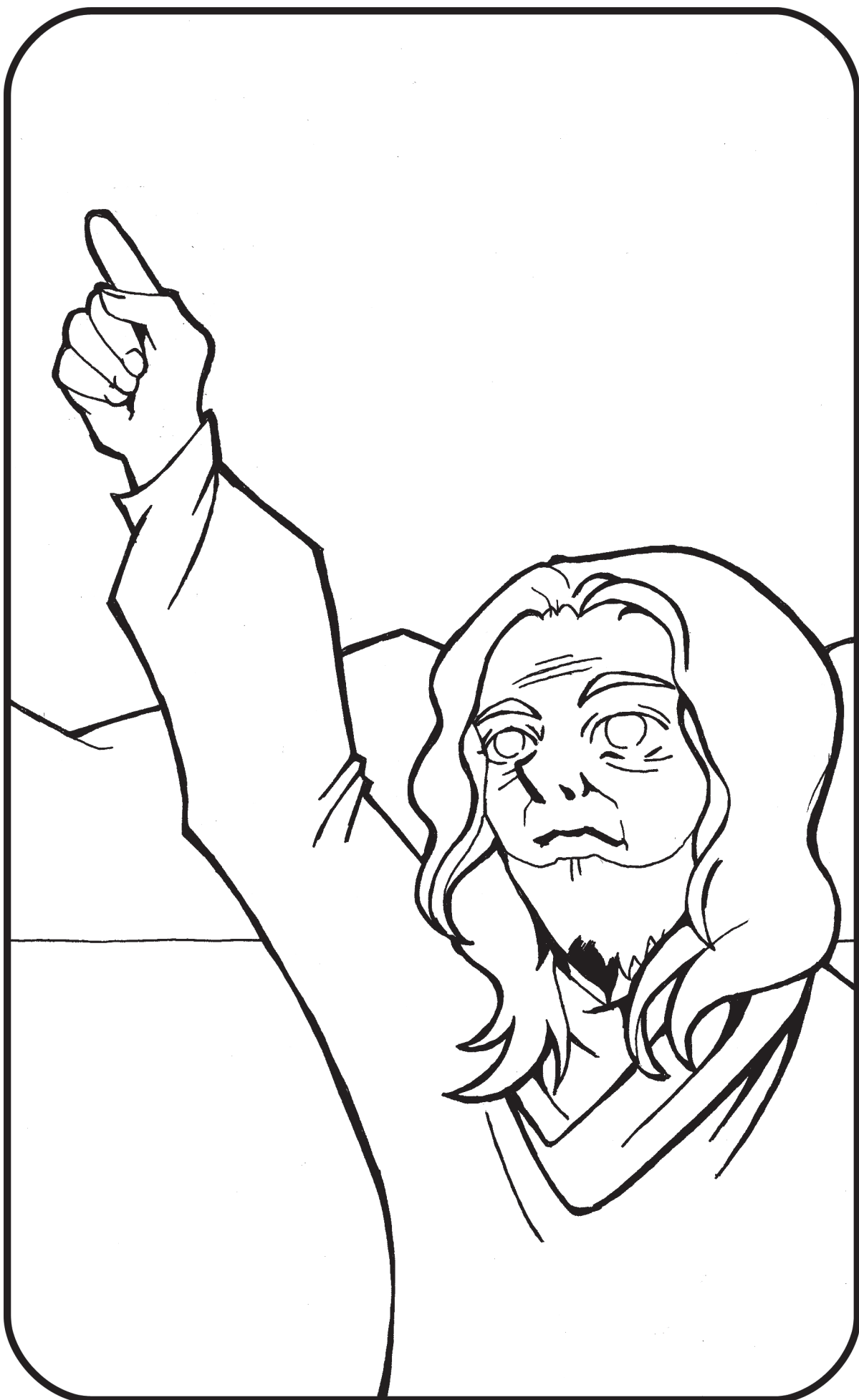
- Lag figurer i sanden. Be barna gjette eller telle hvor mange sandkorn de har bygd skulpturen av. Det er selvsagt umulig å telle, slik det var umulig for Abraham å telle hvor stor hans slekt ville komme til å bli.
- Sette opp telt eller lage gapahuk. Telt kan du blant annet lage ved å henge opp en snor mellom to trær. Over snoren henger du en presenning. Bruk steiner til teltpugger. Kanskje kan barna høre historien om Abraham inne i teltet.
- Telle stjerner.

Hobbyaktiviteter

- Lage stjernehimmel. Male et ark mørkeblått, strø på salt, børst bort saltet når malingen er tørr. Det blir en stjerne der det har ligget et saltkorn.
- Lag uro av stjerner for eksempel ved hjelp av nabbiperler, eller klipp ut i gul papp.
- Lag stjernehimmelkort: Lag stjerner ved hjelp av nabbiperler. Lim stjernene på blå papp, litt mindre enn A6-størrelse, Brett et dobbelt kort i en valgfri farge. Bruk A5-størrelse på pappen. Lim stjernehimmlen på fremsiden av kortet.
- Fargelegg tegningen som ligger på neste side.

Matoppskrifter

- Stjernekekser. Lag en vanlig hvetebolledeig. Kan lages av 50 gram smør, 5 dl melk, 50 g gjær, 1 1/2 dl sukker, 1/2 ts salt og ca 14 dl hvetemel. I tillegg trenger du 2 plater kokesjokolade. Slik baker du ut stjernekekene etter at deigen har hevet en gang. Del deigen i to og kjevl ut hvert emne til et rektangel. Bruk en pepperkakeform til å stikke ut stjernemønster. Legg stjernen på en stekeplate. Legg en liten bit sjokolade i midten på stjernen. Stikk ut en ny stjerne du legger på toppen av forrige stjerne. Klem de to stjernene litt sammen i kantene. Stjernene skal heves på ny, så ikke legg dem for tett. De stekes på 250 grader i ca 7 minutter. Du kan pynte stjernene med godteri, melis eller kanskje drysse gull- eller sølvfarget strøssel over dem.
- Gi barna stjernefrukt.
- Lag sandkekser.

Fargelegg tegningen av Abraham

Den røde tråden i GT

Tråden videre

Årene går. Det blir hungersnød i landet Israel, men Gud har sørget for å sende Josef i forveien til Egypt. Der er det mat å få og godt å bo. Josefs familie blir tatt godt imot, og de bosetter seg der. Men generasjoner senere er Josef og det gode han gjorde for Egypt glemt. Det er blitt mange israelitter, og egypterne er redde de skal ta makten. Derfor tvinger de dem til å være slaver. Gud har ikke glemt sitt folk og løftene han har gitt. Han velger ut en til å føre folket tilbake til det lovede land, og det er Moses:

Moses

Tekst: 2. Mos 2,1-11; 2,23; 3,1-14; 2. Mos 20; 4. Mos 21, 4-9

Tråden

- Gud er hellig!
- Gud brukte Moses selv om han ikke trodde han kunne være til nytte.

Den røde tråden

- Finn den røde tråden der det for eksempel er festet et firkort med Abraham eller et kort med forrige samlings sangvers, og bruk det til repetisjon.
- Brennende busk: Tenn på en gren, en kvist eller en fyrstikk og se på at den brenner opp. Dette er helt vanlig. I Bibelen står det om en busk som brant og brant, men den brant ikke opp...
- Gjør en ting du ikke er god til, for eksempel sjonglere, spille piano eller gitar. Fortell at Gud bruker oss selv om vi ikke kan alt. Ham vi skal møte i dag, trodde ikke Gud kunne bruke ham.
- Gjem en kurv med en dukke i rommet.

Fortell tråden

Fortell barna bibelhistorien. Her er forslag til hjelpestoff:

- Fortell barna historien.
- Vis barna historien fra vedlagt DVD.
- Makshefte nr 2, 25,26 og 29.
- Les "Babyen i kurven" "Prinsen flykter" "Altfor mange frosker" "Det rumlende fjellet" fra boken "Guds hemmelige plan" av Jennifer Rees Larcombe, Lunde forlag

Hjelpepunkter for å fortelle bibelhistorien:

- Israelsfolket var kommet til Egypt på grunn av hungersnød i Israel. Josef, en israelitt, var kommet til Egypt som slave noen år tidligere og hadde gjort så mye bra for egypterne at familien hans var svært velkommen.

Den røde tråden i GT

- Det gikk flere hundre år. Ingen husket Josef lenger, og israelittene var blitt veldig mange. Derfor så Faraos dem som en trussel. Han satte israelittene til å være slaver. Faraos bestemte at alle guttebarn som ble født, skulle drepes.
- Moren til Moses ønsket å redde den nyfødte gutten sin. Hun la ham i en kurv, som hun satte ut i sivet på elven Nilen.
- Gud passet på Moses og gjorde så Faraos datter fant ham da hun skulle bade. Hun ønsket å ha ham som sin egen sønn og kalte ham Moses. Søsteren til Moses, Miriam, så det hele. Miriam spurte prinsessen om hun trengte hjelp til å passe ham, og derfor hentet hun moren sin. Moren oppdro Moses til han ble stor nok til å bo på slottet.
- Da Moses ble voksen, passet han sauer i ødemarken. En dag fikk han se en tornebusk som brant uten å brenne opp. Han gikk nærmere og hørte en stemme be ham ta av seg skoene. Det var Gud.
- Gud hadde en oppgave til Moses. Gud hadde sett hvor vondt Israelsfolket hadde det i Egypt. Nå ville han føre dem tilbake til landet sitt. Gud ba Moses gå til Faraos og be ham gi folket lov til å reise hjem.
- Moses trodde ingen ville høre på ham, for hvem var han, og hvem ville bry seg om hva han sa. Gud svarte at det var han som sendte ham og lovte å være med å hjelpe. Derfor sa Moses ja til oppdraget.
- Faraos ville ikke la folket reise, så Gud sendte flere plager for å få ham til å ombestemme seg. Plagene var mørke i landet, vannet i Nilen ble til blod, frosker kom over alt, mygg, klegg, sykdom, osv. Etter 10 plager fikk Israelsfolket lov til å reise, og Moses førte dem ut av Egypt ved Guds hjelp.
- Gud gav folket sitt de 10 bud. Det er leveregler som skal hjelpe oss til å leve godt sammen med hverandre og med Gud.
- Gud passet på folket sitt mens de gikk i ørkenen på vei hjem. Han sørget for mat og drikke til dem. Likevel klaget de mye og var innimellom sinte på Gud.
- Historien om Moses er mye lenger, men dere har fått høre litt om hva Moses fikk oppleve.

Vis tråden

- Gud tåler ikke synd, men han er glad i oss, selv om vi synder. Gud tilgir oss når vi ber ham om det. 1. Joh 1,9
- Måter å få frem hellighet på:
 1. Fyrstikk og papir eller lignende; Flammen må brenne opp papiret, den klarer ikke å la være. Gud tåler ikke synd, - det får følger.
 2. Rusk på øyet går ikke, det må komme en reaksjon, vi blunker, øyet renner over av vann for å skylle bort rusket. Øye og rusk passer ikke sammen. Gud og synd passer heller ikke sammen. Det må komme en reaksjon
 3. Magneter som snus slik at de unngår hverandre. Gud og synd passer heller ikke sammen, akkurat som magnetene "nekter" å sammenføyes.
- Ha med skilt eller lær barna noen trafikkregler. De 10 bud kan sammenlignes med trafikkregler. Vi trenger dem for at det ikke skal bli kaos. De er til det beste for oss.

- Få frem at alle i gruppen er ulike. Det er forskjellig hva vi er gode til og hva vi ikke er gode til. Gud har skapt oss slik og vil bruke oss slik.
- Historien kan for eksempel fortelles ved hjelp av tredokker. Se forslag i Kapittel 4.

Undringstråden

Gud hadde ikke glemt folket sitt, han så hvordan de hadde det. Hvorfor trodde ikke Moses at Gud kunne bruke ham? Gud reddet israelsfolket ut fra Egypt. De så hvordan han sendte plager over egypterne. Da kunne vel israelsfolket aldri glemme at Gud holder det han lover og har en plan? Takker vi alltid Gud for det han hjelper oss med?

Bønn og takk

- Takk Gud for at vi kan være med å hjelpe ham akkurat slik vi er.
- Be om hjelp til å forstå hva det vil si for oss at Gud er hellig.

Syng tråden

- Se! 4. vers - Kapittel 5
- Ingen avgud tåles - Bs 126
- Du er du og du duger - Bs 28
- Jeg er med dere alle dager - Bs 35
- Du er hellig du er hel - Bslm 87
- Faroas datter, hun jublet og sa - Bslm 207
- Jeg kan ikke hva du kan

Lek tråden

Hjelp barna til å koble aktivitet og bibelhistorie. Moses møtte en hellig Gud. En Gud som var med Moses gjennom hele hans liv og ville bruke ham slik han var.

Lek og moro

- Ikke tråkk på gulvet. Sisten som foregår uten at man berører gulvet. Her er det viktig å ha satt møbler og andre gjenstander slik at det er mulig å bevege seg rundt i rommet. Når noe er hellig, vil det si at man ikke skal røre det.
- Lek Plagene i Egypt - variant av sisten. Først kan alle for eksempel være frosker og hoppe bortover gulvet, så kan de være gresshopper, leke sisten i mørket osv. Bruk fantasien!
- Lek Frosken sover - variant av Bjørnen sover. En er frosk og ligger i midten, de andre hopper som frosker rundt mens de synger: Frosken sover, frosken sover i sitt stille vann.
- Ha en stafett hvor du trenger to par sandaler, to belter og to kjepper og mange nok lakrissnører til alle deltakerne. Dette utstyret blir lagt på motsatt side av startområdet.

Den røde tråden i GT

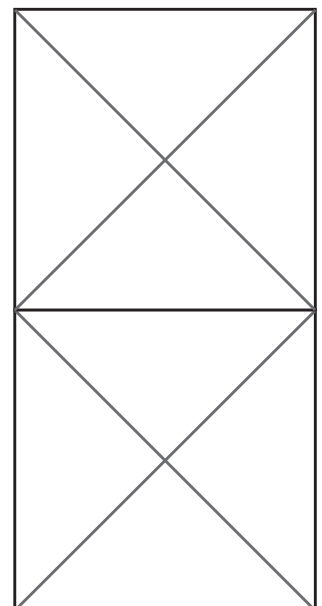
Les fra Bibelen hvilke instruksjoner israelittene fikk når de skulle reise fra Egypt: 2. Mos 12,11: "På denne måten skal dere ete det: Med belte om livet, med sko på føttene og med stav i hånden. Og dere skal ete det i hast, det er påske for Herren."

Uteaktiviteter

- Finn vann. Du trenger spade, sort søppelsekk, bøtte og steiner. Grav et hull i bakken. Det må være dypere enn bøttas høyde, og ikke videre enn at du kan dekke hullet med søppelsekken. Sett bøtten i hullet, dekk hullet med sekken og fest sekken med steiner. Legg en stein midt på sekken slik at den buer ned mot bøtta. Det er viktig at sekken ikke kommer nær bøtta. Se hvor mye vann som har kommet i bøtta neste samling. Husk israelsfolket som vandret i en tørr ørken.
- Finn ut hva som flyter på vannet. Det kan være kurver, pappesker og lignende. Mammaen til Moses la ham i en kurv på Nilen. La barna prøve ut forskjellige gjenstander de tror vil flyte. Legg gjerne en babydukke oppe i.

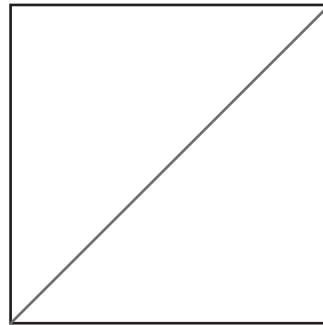
Hobbyaktivitet

- Lag Moses i kurven. Du trenger valnøtter, små trekuler, litt strie, lim og gasbind. Valnøttene deles i to hele halvdeler og tømmes for innhold. Legg litt strie i bunn av valnøtten. Surr sammen litt gassbind så det ser ut som kroppen til en baby som ligger inntullet i tøy. Bruk gjerne en tråd av strien for å holde kroppen sammen. La trekulen være hodet og lim det fast i "kurven" sammen med kroppen.
- Brette frosker, og arranger hoppekonkurranse mellom froskene! Bruk gjerne grønt papir, da blir de enda flottere! Slik bretter du en frosk: Start med et kvadratisk ark. Brett to hjørner av arket mot hverandre. Klipp av papiret som er under trekanten. Brett opp og brett de motsatte hjørnene mot hverandre. Brett opp så du ser to kvadrater som er markert med et kryss i hver.

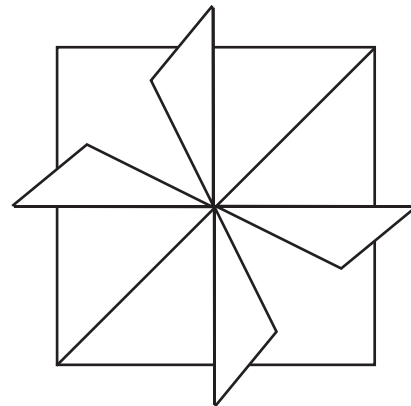

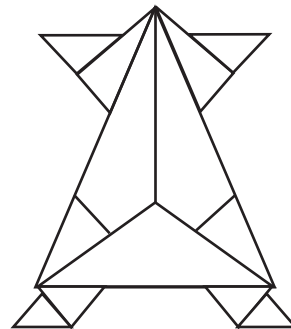
Du har nå fire trekanten i hvert kvadrat. Brett to trekanten som ligger ovenfor hverandre på langsiden inn mot midten. Brett slik at trekantene på kortsiden skjuler trekantene som brettes inn. Brett det samme på motsatt side.

Nå har du et kvadrat bestående av to trekanten med fire løse vinkelbein. Brett hvert vinkelbein til 4 små trekanten. Deretter bretter du hver lille trekant du nettopp har fått tilbake slik at langsiden i trekanten ligger parallelt med den ene kortsiden.

Snu frosken. Den øverste delen av frosken er nå et kvadrat. Beina på frosken skal peke ut mot siden. Ta tak i hjørnet til venstre og brett det inn mot linjen som går fra hjørnet som peker opp og ned på frosken. Gjør det samme med høyre hjørne. Trekanten som er nedenfor denne bretten, brettes oppover. Lås sidebrettene ved å stikke dem inn i trekanten som ble brettet oppover.

Snu frosken. Brett nederste del inn mot midten. Altså der alle beina til frosken møtes. Brett nesten halvparten tilbake slik at det dannes et trekkspill. Snu frosken rundt og bruk den til å hoppe med. Du må da trykke på frosken bakende.

- Lag tromme av blikkboks. Du trenger tomme blikkbokser, hammer, gamle gummislangere fra bilhjul, og bokseåpner. Ta av både bunn og topp. Bruk hammeren til å slå kanten forsiktig innover. Klipp ut en gummisirkel som skal holde trommeskinnet på plass. Trommeskinnet klippes også ut av gummien. Husk den må være så stor at den henger nedover kanten på boksen. Sett den fast med gummisirkelen og stram den godt. Bruk en trepinne som trommestikke. Søsteren til Moses spilte på tromme og lovpriste Gud da han hadde reddet dem fra egypterne.
- Fargelegg tegningen som ligger på side 39.

Matoppskrifter

- Moses sin sjokoladekurv. – sjokoladekurv med marsipanbarn

3 store, grove hvetekjeks

175 g kokesjokolade

225 g marsipan

2-3 dråper rød, gul og grønn konditorfarge og blå farge (blåbær)

9 muffinsformer

Smelt sjokoladen i vannbad, knus kjeksene i småbiter og rør den inn i sjokoladeblandingen. Legg litt av blandingen i hver av muffinsformene. Del marsipanen i 4 biter. Rull ut to av dem og del hver av dem i ni. Lag ni enkle babykropper og ni sirkler til sjal. Del resten av marsipanen i fire og kna inn en farge i hver. Kjevle ut den grønne marsipanen. Legg på fargede striper og kjevle den stripete marsipanen flat. Skjær ut ni "tepper" og legg dem over babyene i sjokoladekurven. (Hentet fra Daniels osteløver, IKO forlag 2001. Gjengitt med tillatelse.)

- Flatkleggekjeks - kjeks med korinter

85 g hvetemel

85 g maisenamel

115 g smør eller margarin

55 g sukker

55 korinter

sukker til å strø på

Rør smør og sukker sammen, sikt inn hvetemel og maisenamel. Tilsett korinter og kna blandingen til en myk deig. Smør en liten kakeform (20 cm) dryss mel i den og trykk deigen ut i formen. Trykk den med en gaffel. Stek den på 180°C i 35-40 minutter. Bruk kniv og marker hvor kjeksene skal skjæres opp. La dem bli kalde og strø på sukker. (hentet fra Daniels osteløver, IKO forlag 2001. Gjengitt med tillatelse.)

Fargelegg tegningen av Moses

Den røde tråden i GT

Tråden videre

Så kom israelittene tilbake til sitt eget land. Gud hadde holdt det han lovet og ledet dem hjem etter mange års vandring i ørkenen. Tiden rett etter at de kom tilbake til Israel, kalles dommertiden. Dommerne var utvalgt av Gud til å lede folket og minne dem på at Gud finnes. De hjalp israelittene i møte med sine fiender, og passet på lov og rett i landet. Allikevel glemte folket Gud og hvor viktig det var å følge ham og høre etter hva han sier. Men også i denne tiden hørte Gud nøddropene fra sitt folk. En av dem som levde på denne tiden het Rut:

Rut

Tekst: Ruts bok

Tråden

- Gud har en plan for alle mennesker, også de som ikke kjenner ham.
- Akkurat som Rut kan vi bli kjent med Gud og velge å være trofast mot ham når vi får høre om ham.

Den røde tråden

- Finn den røde tråden der det for eksempel er festet et firkort med Rut eller et kort med forrige samlings sangvers, og bruk det til repetisjon fra forrige gang.
- Gjem noen kornaks i rommet og be barna om å lete. Når barna finner kornaksene, kan du spørre om de vet om en person i Bibelen som måtte lete etter kornaks.
- Gi barna en oppgave som de må legge en plan for å løse. Kanskje må de deles inn i lag. Oppgaven kan for eksempel være hvordan man kan få et av barna i gruppen til å komme fra et sted i rommet til et annet uten å berøre gulvet og uten at noen bærer vedkommende.

Fortell tråden

Fortell barna bibelhistorien. Her er forslag til hjelpestoff:

- Fortell barna historien.
- Vis barna historien fra vedlagt DVD.
- Makshefte nr. 1, 28.
- Les "Den fremmede" fra boken "Guds hemmelige plan" av Jennifer Rees Larcombe, Lunde forlag.

Den røde tråden i GT

Hjelpepunkt til selv å fortelle bibelhistorien:

- I Betlehem bodde det en gang en mann og ei kone som het Elimelek og No'omi. De hadde to sønner. Det ble tørke i landet. Kornet visnet, og de hadde ikke nok å spise. Da flyttet de til nabolandet Moab.
- Fortell videre fra Rut 1,3-22. Rut ville ikke snu og gå tilbake. I No'omis familie hadde hun lært å bli glad i Gud. Hun ville være sammen med andre som trodde. Hun var også blitt glad i No'omi og ville ikke forlate henne.
- Da de kom til Betlehem, holdt folk på å høste kornet. I Israel på den tiden var det slik at de fattige fikk lov til å gå på åkeren og samle aks som var blitt liggende igjen på marken. Fortell fra Rut 2,1-23.
- Boas og Rut ble glad i hverandre. De giftet seg og fikk en sønn. Gutten til Rut og Boas fikk navnet Obed, og han ble bestefar til kong David som ble en viktig konge for Israel.

Vis tråden

- Ta frem en lommelykt. Fortell om gutten og faren som kjørte motorsykkel i mørket. Gutten var redd de ikke skulle finne veien hjem, for lykta lyste jo opp bare stedet der de var akkurat da, og ikke helt hjem. Faren fortalte at han kunne veien, og når han satt på med ham, så var gutten trygg. Lykta lyste det de trengte å se, litt og litt. Slik er det med Gud også. Han kan livsveien vår, og det er trygt å være sammen med ham. Slik lyset lyser litt og litt, lar han oss se litt og litt av hvor livsveien vår går. Rut visste ikke om Guds plan på forhånd, men hun fikk se mer og mer etter som hun gikk.
- Noen oppgaver/utfordringer ser vanskelige ut, nesten umulige. Rut opplevde store utfordringer. Å flytte en stor tung stein eller en tung båt på land kan virke umulig. Men lenge før vi hadde maskiner med motorkraft, var det allikevel mulig å flytte dem. Løsningen var runde stokker som ble lagt under slik at den tunge gjenstanden kunne rulle på dem bortover. Før du forteller denne løsningen til barna, kan du utfordre dem på å finne løsningen. Illustrer dette gjerne med å ha med blyanter og en bok. Rut fant også løsningen på sine utfordringer, hun begynte å følge Guds plan med livet sitt.
- La barna få blande vann og maisenna/potetmel. De trenger da hver sin bolle og ca et lite egglass varmt springvann og 1 til 1 1/2 egglass maisenna/potetmel. Ved å røre rundt med fingrene vil de kjenne forskjellen på røren om de klemmer den mellom fingrene eller lar den skli over fingrene. Når du klemmer, virker blandingen hard, mens den virker helt flytende når du åpner neven. Berøringen skaper endring. Guds kjærlige berøring endrer liv. Guds kjærlighet kan også flyte gjennom våre hender/liv imot andre mennesker som opplever en endring. No'omi sitt liv og hennes snakk om sin Herre, endret Rut sitt liv.
- Få barna til å dramatisere deler av historien. Bruk gjerne vedlagte bibelpantomime som beskrives i kapittel 4.

Undringstråden

Gud visste hvem Rut var før hun ble kjent med ham. Men ikke før hun møtte mannen sin og hans familie, ble Rut kjent med Gud. Hele tiden hadde allikevel Gud en plan for Rut. Har

Gud en plan med oss også? Hvordan setter Gud sine planer ut i livet? Kan Gud bruke oss til å skape endringer i andre menneskers liv?

Bønn og takk

- Takk for at Gud kjenner alle mennesker og har en plan for alle.
- Be om at Gud må vise hver av oss hva som er Guds plan for oss.

Syng tråden

- Se! 5. vers - Kapittel 5
- Gud har en plan med ditt liv - Bs 68
- La oss vandre i lyset - Bs 177
- Jesus spør om du er tøff nok - Bs 158
- En plan ble lagt i livet ditt - Bs 51
- Gud lær meg å se - Bslm 168
- Vis meg, Herre din vei - Bslm 184
- Som eit sandkorn i ein ørken - Bslm 130

Lek tråden

Hjelp barna til å koble aktivitet og bibelhistorie. Gud hadde en plan for Rut. Hun så den ikke selv, men valgte å følge No'omi og hennes Gud. Rut samlet bygg, som gir oss noen gode matretter.

Lek og moro

- Plukk opp. En neve nabbiperler strøs utover midt på gulvet og en skål (hus), settes i hvert hjørne. Deltakerne får en knappenål hver seg og deles inn i lag som står ved hver sin skål. På signal starter alle likt for å prøve å få flest mulig nabbiperler inn på knappenålene. Perlene bæres til "huset" hvor de tas av nåla før man går for å hente flere. Er det få barn, deles de kun inn i to lag. Dette er nesten like stritt som kornakspukking. Husk å samle inn knappenålene etterpå.
- Del opp barna i par. Hvert par får en ballong eller annen bærbar gjenstand. Paret skal bære ballongen sammen uten å bruke armene. Gi parene en liten stund til å prøve hvordan de sammen kan bære ballongen mest effektivt. Etterpå kan parene konkurrere. Rut møtte mange utfordringer. Hun fant den beste løsningen når hun begynte å følge Gud.
- Doktorsisten. Når sisten blir gitt videre må den andre holde hånden sin på den plasen hvor man ble berørt. Det kan føre til mange spennende løpemåter. En endring som kommer ut av berøring. Greit å begrense området leken foregår på og hvor mange man skal ta, ut ifra antall barn.

Den røde tråden i GT

Uteaktiviteter

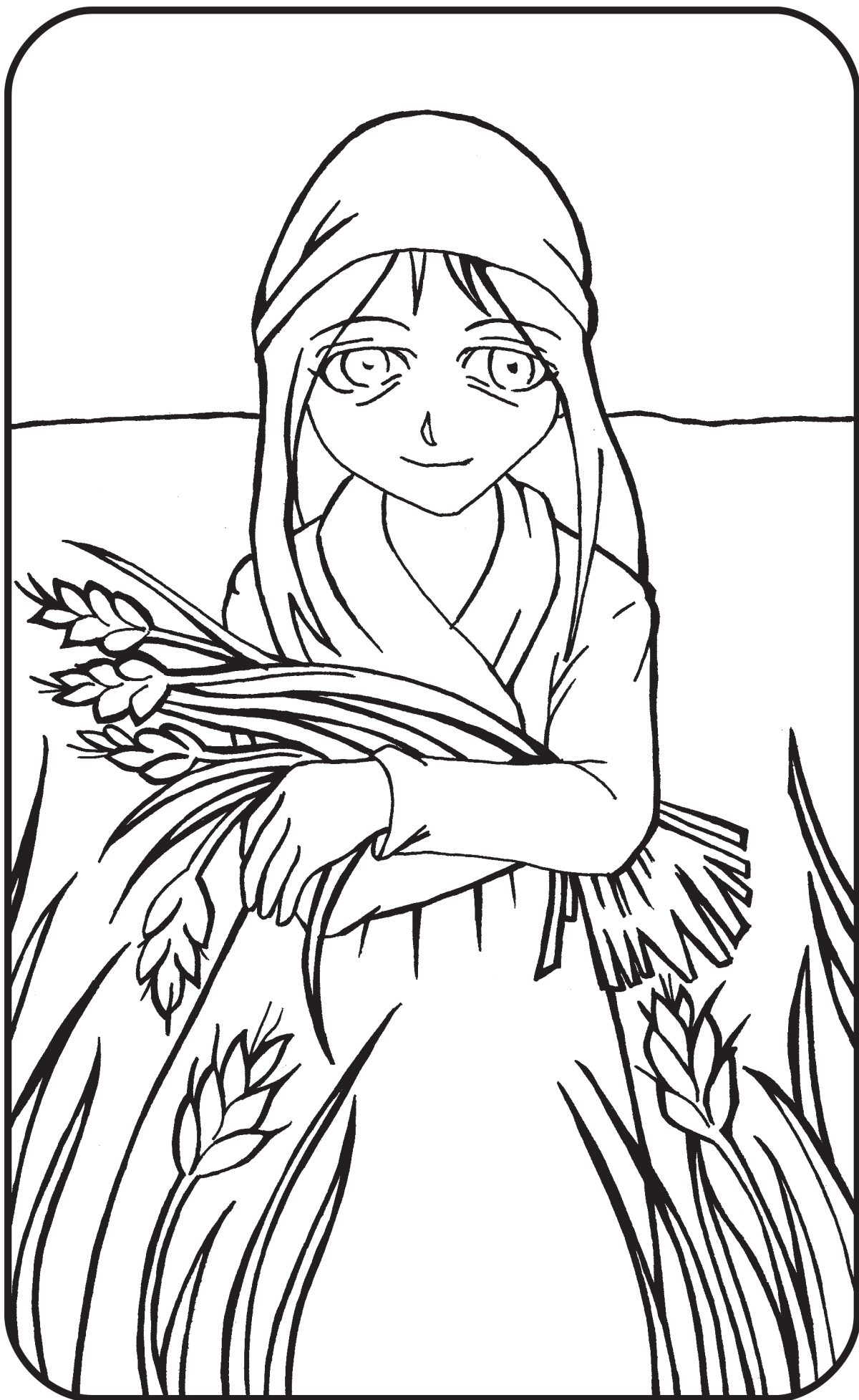
- Bygg en labyrint. På et bedehus eller leirsted er det mulighet for å bygge en litt permanent labyrint. Du kan benytte halmballer, vedsekker eller lignende for å bygge labyrint. Husk å benytte allerede eksisterende saker som gjerder og husvegger for å lette byggingen av labyrinten.
- Lag julenek.
- Finn mat i naturen. Rut og No'omi hadde lite mat da de kom tilbake til Israel.

Hobbyaktiviteter

- Labyrint i en skoeske. Lim ispinner i boksen slik at de blir lange vegger som danner en labyrint. Bruk en klinkekule eller lignende, bestem deg for et startsted og en løype, og styr kula med å vippe på boksen. Når man ser ovenfra og ned i esken, ser man lettere hvor veien går, enn om man går midt inne i en labyrint selv.
- Lag labyrinter for hverandre på ark. Bruk rutepapir og tegn opp stengsler og vegger. Etterpå kan man la en venn finne veien mellom start og stopp ved å streke med blyant på papiret.
- Brett papir i flere bretter. Barna tegner på hver sin brett etter som de får beskjed om; en tegner hode, en tegner kropp, en bein, det kan være med sol, blomst osv. Barna ser ikke hele bildet før til slutt, de ser litt hver, men lederen har oversikten/ en plan for hvordan bildet skal bli. Slik er det i livet også, vi ser bare litt, men Gud har oversikten.
- Fargelegg tegningen som ligger på neste side.

Matoppskrifter

- Byggmelksuppe. Inneholder 1 liter skummet melk, 1 liter helmelk, 1 kanelbark og til jevning 5 ss byggmel, 4 dl skummet melk, 4 ss sukker og $\frac{1}{2}$ ts salt. La skummet og helmelk samt kanelbark koke ved svak varme i 5 – 8 minutter. Ha lokk over kasserollen. Lag jevningen og la den koke med de siste minuttene. Dette blir ca 12 kopper suppe.
- Byggmelgrøt. Til en person bruker du 1 dl helmelk og 2 ss byggmel. Bland dette kaldt sammen. Så varmer du opp under opprøring og lar grøten koke 5 – 10 minutter ved svak varme under lokk.

Fargelegg tegningen av Rut

Den røde tråden i GT

Tråden videre

Etter dommertiden forlanger folket å få en konge. De vil ha en konge akkurat slik som folkene rundt dem hadde. Gud lar dem få viljen sin og gir dem en konge. Den første kongen Israel får er Saul, men vi skal høre om den andre kongen i Israel, som er David:

David

Tekst: 1. Sam 16,1 og 6-13, Sal 8, Sal 13, Sal 23, Matt 1,1

Tråden

- David var venn med Gud og vi kan også ha et personlig forhold til ham.
- Gud ser ikke på det ytre, men ser til hjertet. Han vet akkurat hvem vi er.

Den røde tråden

- Finn den røde tråden der det for eksempel er festet et firkort med David eller et kort med forrige samlings sangvers, og bruk det til repetisjon fra forrige gang.
- Vis frem eller la barna lete i rommet til de finner en slynge, løve eller bjørn.
- La barna høre på harpemusikk. Spør barna om de vet om en i Bibelen som var kjempegod til å skrive salmer og spille på harpe.

Fortell tråden

Fortell barna bibelhistorien. Her er forslag til hjelpestoff:

- Fortell barna historien.
- Vis barna historien fra vedlagt DVD.
- Makshefte nr 1, 31-34.
- Les "Gutten som drepte en løve" "Den fryktelige kjempen" fra boken "Guds hemmelige plan" av Jennifer Rees Larcombe, Lunde forlag.

Hjelpepunkt til selv å fortelle bibelhistorien:

- Israelsfolket hadde ønsket seg en konge, og Gud hadde gitt dem det. Han het Saul, men etter hvert som tiden gikk, sluttet han å bry seg om Gud. Gud ville derfor finne en ny konge til folket sitt.
- Gud sendte profeten Samuel til Isai i Betlehem. Han hadde med seg et horn med olje. Når en mann skulle bli konge, brukte de å helle litt olje på hodet hans.
- Isai hadde åtte sønner. De syv eldste ble ført frem for Samuel en for en, men Gud sa til Samuel at det var ingen av dem han hadde utvalgt til å bli den nye kongen. Det syntes Samuel var rart, for de så modige og sterke ut i tillegg til at de var store og flotte.
- Isai måtte hente den yngste sønnen sin, David. Han var ute og gjette sauene. Da han kom, sa Gud til Samuel at han er det. Så ble David salvet til konge.

Den røde tråden i GT

- David var flink til å spille på harpe og glad i å synge. Så flink at kong Saul ønsket at han skulle spille på slottet.
- David likte å synge sanger om Gud og til Gud. David skrev sanger til Gud både når han var glad og når han var lei seg, for alt ville han fortelle til Gud. Flere av Davids salmer står i Bibelen. For eksempel Salme 23 (tillitssalme), Salme 13 (klagesalme), Salme 8 (lovssangssalme). Les gjerne eksempelpers for barna.
- Litt etter ble brødrene til David kalt ut i krigen mot filisterne. David var for liten og måtte være hjemme. Etter en tid ble David sendt til dem med mat. Da han kom til dem, fikk han se at alle var motløse og redde på grunn av filisteren Goliat.
- Goliat var nesten tre meter høy og kledd i flott rustning. Hver dag ropte han til israelittene at de skulle velge seg ut en mann til å kjempe mot ham, men ingen turte.
- David bestemte seg for at han ville kjempe mot Goliat og sa: 1. Sam 17,37 "Herren som har berget meg fra løve og bjørn, han skal også berge meg fra denne filisteren".
- David stolte på Gud. Han brukte slyngen til å kaste en liten stein mot Goliat. Den traff ham i pannen, og kjempen Goliat var død. Da de andre filisterne så det, flyktet de.
- Noen år senere, da kong Saul var død, ble David konge i Israel. Han ble en god konge, for han stolte og hørte på Gud.

Vis tråden

- Vis frem et horn med litt matolje når du forteller om David som salves til konge.
- Vis frem to pakker. Den ene er tom, men er kjempeflott pakket inn. Den andre er vanlig, kanskje litt kjedelig innpakket, men har en fin ting inni. Be barna velge hvilken de vil ha. Vi ser som oftest på det ytre, men med Gud er det annerledes. For han er det innsiden vår som er viktigst.
- Gjem ting, for eksempel pappblomst, hjerte, kronestykke osv. i konvolutter. La gjerne barna få en konvolutt hver. Be barna beskrive det de ser. De ser bare en hvit konvolutt. Vi mennesker ser på det ytre. La dem farge over konvolutten. Da får de en anelse om hva som er inni. Vi kan ane litt av hva som er inni andre mennesker når vi er sammen med dem, men bare Gud ser innsiden vår fullt ut.
- Vis frem et kokt egg og ett som ikke er kokt. Klarer barna å se hvilket som er kokt? Hvordan skal vi finne det ut når de ser helt like ut? Hvis du snurrer dem rundt som en snurrebass, vil det som er kokt snurre forttere, lengre og jevnere enn det som ikke er kokt. Det som er inni dem, gir seg utslag i hvordan de oppfører seg.
- Snakk med barna om hva vi gjør sammen med våre venner. Gud vil at vi skal være venn med ham, og som med de andre vennene våre må vi da bruke tid sammen med ham. Nevn kort at vi viser at vi vil være Guds venn når vi ber, hører fra Bibelen og går på kristne aktiviteter som søndagsskole, klubb og lignende.

Undringstråden

David var venn med Gud og snakket med ham om alle ting. Hvorfor ville David det? Kan alle som ønsker det, være venn med Gud? Hvorfor ville Gud at David skulle være den neste kongen i Israel? Hva ser Gud når han ser på oss?

Bønn og takk

- Takk for at Gud kjenner oss og vil at vi skal fortelle alt til ham, både det som er trist og det som vi er glade for.
- Be om at vi må bli mer opptatt av innsiden og av hvordan vi er, enn av hvordan vi ser ut.

Syng tråden

- Se! 6. vers - Kapittel 5
- Herren er den som vokter meg - Bs 106 – skrevet etter salme 23 en salme av David
- Herren er min hyrde - Bs 107 - skrevet etter salme 23 en salme av David
- I fred vil jeg legge meg ned - Bslm 213 – skrevet etter salme 4 av David

Lek tråden:

Hjelp barna til å koble aktivitet og bibelhistorie. Gud utvalgte David, fordi han så til hjertet hans. Slynge, pil og bue og sverd var ting David måtte håndtere.

Lek og moro

- Sjokoladebit i melet. Du trenger to skåler med vann hvor det ligger en eplebit og to skåler med mel hvor det er gjemt en sjokoladebit, og to som konkurrerer. Først skal de spise opp eplebiten, så skal de finne hva som er gjemt i melet. De skal ikke vite hva som ligger i melet. Vi kan ikke vite hva som er i skålen før vi har sett etter.
- Bruk tid på å øve inn dramastykket som er vedlagt i kapittel 4. Kanskje kan dere vise det frem på en familiegudstjeneste.
- Alle mine sauer kom hjem. Her velges en gjeter og en løve. Resten er sauer. Gjeteren og sauene står overfor hverandre med en avstand på 8-10 meter. Løven er i midten. Gjeteren sier: "Alle mine sauer kom hjem". Sauene svarer: "Vi tør ikke". G: "For hvem?" S: "For løva". G: "Hvor er han". S: "Under treet". G: "Hva gjør han der?". S: "Slikker sine poter". G: "Kom hjem allikevel!". Sauene skal løpe hjem til gjeteren, og løva skal prøve å fange dem. Man er fanget når man blir truffet på ryggen, og skal så være løve.

Uteaktiviteter

- Skyt på blink med pil og bue. David var en god stridsmann. 1. Sam 16,18
- Kanskje dere kan være med å gjete noen dyr, slik David gjorde.
- Lag en slynge og lær å bruke den. En slynge er et våpen som kaster prosjektiler. David brukte dette mot Goliat. Han brukte også sin slynge når han fikk hjelp av Gud til å beskytte seg mot ville dyr når han var gjeter. Slingen består av en lomme hvor prosjektilet legges, og to snorer som samles i hånda til brukeren. Slingen roteres så, og den ene snora slippes i rett øyeblikk for å kaste prosjektilet. Du trenger stoff og snorer for å lage en slynge. Viktig å snakke med barna om våpenbruk hvis du lærer dem dette.

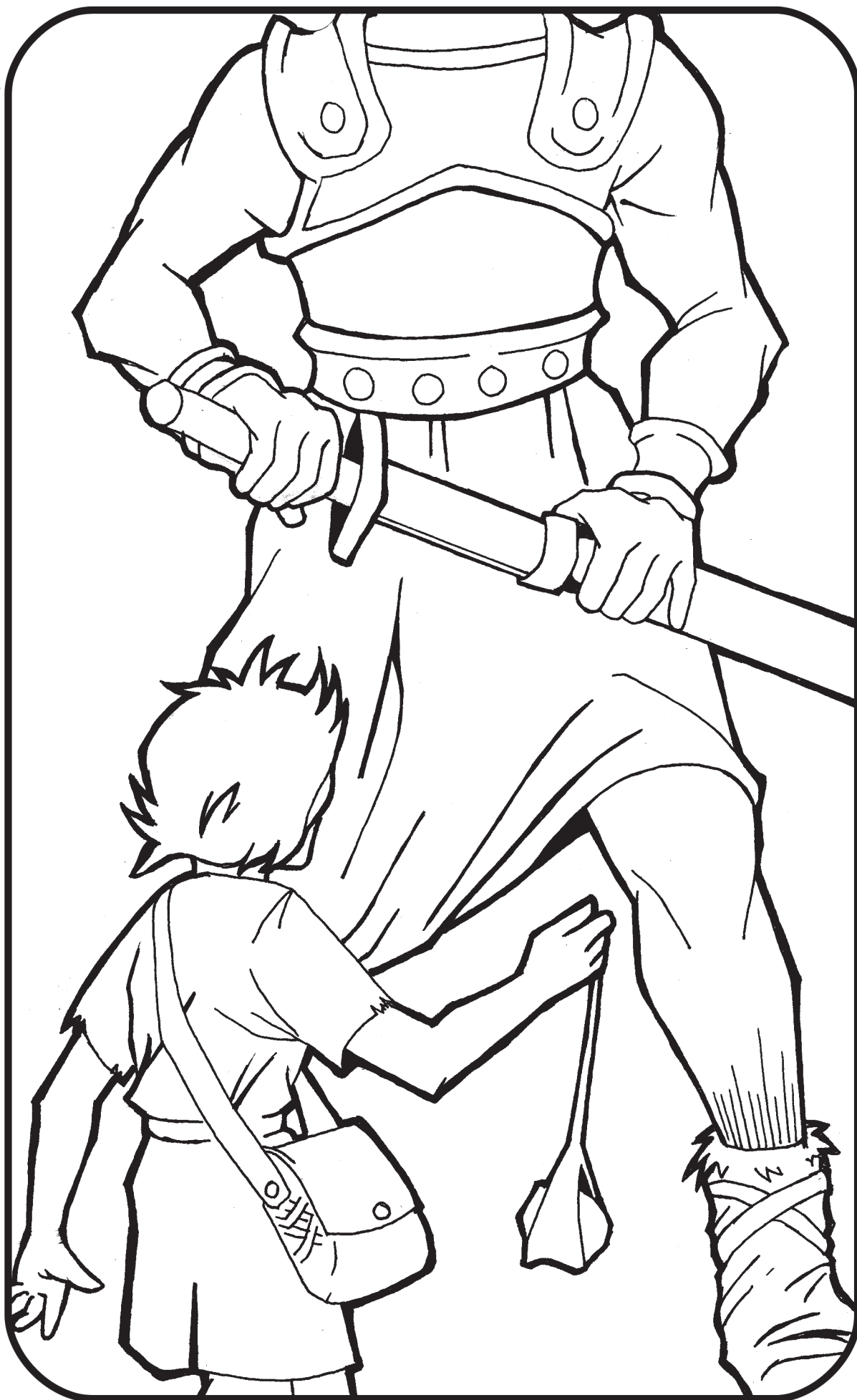
Den røde tråden i GT

Hobbyaktiviteter

- La barna prøve seg som salmediktere. David skrev salmer. Dette kan dere gjøre ved at barna skriver brev til Gud. Brev kan både tegnes og skrives. Her kan de takke Gud, stille spørsmål til Gud og lignende.
- Lage kongekrone av papp. De kan pyntes med gull og glitter. David var en ekte konge.
- Strikkharpe. Du trenger en eske og ulike typer strikker. Fest strikkene stramt rundt esken og de vil gi forskjellige lyder.
- Fargelegg tegningen som ligger på neste side.

Matoppskrifter

- Boller med vaniljekrem. Lag en vanlig bolledeig og kjøp ferdig vaniljekrem. Slik får du det gule inni: Trill bollene ut. Snu dem rundt. Lag hull i midten med fingrene og legg i en skje vanniljekrem. Snurp igjen med fingrene og sett bollen på brettet.
- Er det vanskelig å lage boller med vaniljekrem, kan du i stedet legge en rute kokesjokolade i hver bolle. Da blir det også en overraskelse i midten.

Fargelegg tegningen av David

Den røde tråden i GT

Tråden videre

Israel fikk flere konger. Noen konger hørte på Gud og ville gjøre som han sa, selv om de noen ganger glemte seg bort. Andre konger brydde seg ikke om Gud. Allikevel brydde Gud seg om sitt folk og han fortsatte å velge ut noen mennesker som han talte spesielt til. De kaller vi profeter. Etterpå fortalte de eller skrev ned hva Gud hadde sagt. De fleste beskjedene profetene fikk fra Gud, gjaldt tiden de levde i. Men Gud fortalte også om sin store plan, den som skulle gi hjelp til alle. En av de mange profetene i Israel var Elia:

Elia

Tekst: 1. Kong 17; 8,17-46; 2. Kong 1, 7-8; 2. Kong 2,11

Tråden

- Gud er allmektig, og han hører og svarer på bønn.
- Gud er med både når livet går godt og når livet er vanskelig. Han sørger for sine.

Den røde tråden

- Finn den røde tråden der det for eksempel er festet et firkort med Elia eller et kort med forrige samlings sangvers, og bruk det til repetisjon fra forrige gang.
- Gjem en tom melkrukke eller ha med brød barna kan få smake.
- Del barna opp i lag bestående av fire. Alle lag trenger en passe stor duk og en bordtennisball. Barna skal holde i kanten på duken og ved hjelp av å stramme og slakke holde bordtennisballen i luften. De må gi seg hvis ballen havner på gulvet. Det vil variere hvor lenge de holder på, men en gang vil ballen gå i gulvet. I dag skal vi høre om noen som konkurrerte. Det ene laget holdt på lenge, men de fikk det ikke til.

Fortell tråden

Fortell barna bibelhistorien. Her er forslag til hjelpestoff:

- Fortell barna historien.
- Vis barna historien fra vedlagt DVD.
- Makshefte nr. 2, 43.
- Les ” Den onde dronningen ” ”Ild fra himmelen” fra boken ”Guds hemmelige plan” av Jennifer Rees Larcombe, Lunde forlag.

Hjelpepunkt til selv å fortelle bibelhistorien:

- Elia var Guds profet. Det vil si han fikk beskjeder i fra Gud som han fortalte videre til folket. Kongen i landet, Akab, brydde seg ikke om Gud. Akab giftet seg med Jesabel og begynte å tilbe avguden Ba'al. Derfor begynte mye av folket i landet også å tilbe Ba'al.
- Elia gikk til kongen og sa at det ikke skulle regne før Herren, den levende Gud, ville det.

Den røde tråden i GT

- Det ble veldig tørt. Ingen ting kunne vokse og gro. Også der Elia var, ble det tørt. Gud passet på Elia. Hver morgen og hver kveld sendte han ravner med brød og kjøtt, og Elia drakk vann fra bekken. Når bekken tørket ut, ba Gud Elia dra til Sarepta. Der skulle han få mat av en enke.
- Da Elia kom til Sarepta, fikk han se en kvinne som gikk og samlet ved. Han ba henne om brød og vann. Hun fortalte at hun bare hadde igjen litt mel og litt olje. Nå skulle hun bake brød av det, slik at hun og sønnen kunne spise. Etterpå skulle de legge seg ned for å dø, for de hadde ikke mer mat.
- Fortell fra 1. Kong 17, 12-16
- Da tre år var gått gikk Elia til kongen og sa at han måtte samle hele folket på Karmelfjellet, slik at de kunne finne ut hvem som var den levende Gud som hørte og svarte på bønner. Fortell om Ba'alprofetene som bygde alter, ropte og skrek, men ikke fikk svar fra guden sin.
- Fortell hva Elia gjorde da det ble hans tur til å prøve (vers 30 – 35). Les gjerne Elias bønn (vers 36 – 37). Fortell hva som skjedde etterpå (vers 38-39).
- For første gang på 3 år lot Gud det regne, og tørken var over.
- Elia var en profet som opplevde mye spennende. Det står mange flere historier om ham og det han opplevde. Han stolte alltid på Gud, og erfarte at Gud hjalp ham selv om han ofte følte seg alene, mot alle de andre.

Vis tråden

- Ha med en kurv med Bibelen, en vissne blomst, brød og en levende blomst. Ved siden av har dere steiner, litt ved, vannmugge og et kar. Alt viser du frem etter hvert som du forteller historien. I karet kan du bygge opp et lite alter som du kan helle vann på.
- Du får ikke tent en fyrstikk som har ligget i vann. Det viser at Elia gjorde påtenningen vanskeligere for Gud når han helte på så mye vann. Men ingenting er umulig for Gud!
- Ballongen som ikke brenner på grunn av vann. Hvis man fyller en ballong med ca $\frac{1}{4}$ vann kan man holde den over et lys uten at den begynner å brenne.
- Snakk med barna om hva bønn er.
- Bruk monologen som er skrevet i kapittel 4.

Undringstråden

Et bål skal ikke brenne når det er dynket med vann, og en krukke med mel skal bli tom etter hvert som du bruker av melet. Hvorfor skjedde disse merkelige tingene? Kan vi be Gud om alt? Får vi alt vi ber Gud om?

Bønn og takk

- Takk for at Gud er en levende Gud som hører når vi ber. Takk for at Gud alltid er med, også når vi møter vanskeligheter.
- Be om at vi må bli flinkere til å dele det vi har med dem som ikke har. Be for de som lever der det er tørke og hungersnød i dag.

Syng tråden

- Se! 7. vers - Kapittel 5
- Hvilken mektig Gud vi har - Bs 120
- Gud er så glad i meg - Bs 66
- Jeg vet at Jesus passer på meg - Bs 139
- Ingen er så trygg i fare - Bslm 143
- Vår Gud er så stor - Bs 245

Lek tråden:

Hjelp barna til å koble aktivitet og bibelhistorie. Elia fikk hjelp av Gud til å tenne bålet. Enken lagde brød så de fikk mat. Noen utfordringer er umulige hvis ikke vi ber Gud om hjelp.

Lek og moro

- Smell ballonger ved å knele på dem. La de barna som vil, få prøve å se hvem som greier det først. Viktig her er at ballongene bare er $\frac{1}{2}$ eller $\frac{3}{4}$ fulle med luft. Det gjør det nesten umulig å sprekke dem. Her må du gå rundt og hjelpe barna med en spiss gjenstand. Vi trenger hjelp for å få det til, akkurat slik det er med masse i våre liv – vi trenger hjelp fra Gud akkurat som Elia.
- Hell vann i glasset. Del barna i to eller flere lag. Deltakerne på laget står ved siden av hverandre. På den ene siden av rekken står et tomt vannglass, og på den andre siden en bønne med vann. Ved hjelp av en skje som skal sendes fra den ene til den andre, er det om å gjøre og først fylle vannglasset med avtalt mengde vann.
- Finn ut hvem som ikke er tilstede. Passer best for grupper med mange barn, for det skal være litt vanskelig. La barna gå med bind for øynene. Lederen dunker et barn på ryggen, som skal gå til naborommet. Da kan alle se, for å prøve å finne ut hvem som ikke er tilstede lenger. En annen variant er å legge mange gjenstander under et laken. La barna titte på gjenstandene. Ta vekk en gjenstand. Deretter skal barna prøve å finne ut hvilken gjenstand som er fjernet. Det er vanskelig å ha oversikt over alt. Gud har full oversikt over alt, for han er allmektig.

Uteaktiviteter

- Lag bål. Vis at det bare var ved Guds hjelp Elia kunne få fyr på sitt bål som var så bløtt.
- Vi kan også lage brød ute. Se oppskrift under avsnittet matoppskrifter. Her kommer to måter å steke brødet ute på bål:
 1. På steinhelle: En mulighet er å lage bålet over en steinhelle. La bålet brenne ned og stek brødene på steinen etterpå. Eller du kan finne en flat stein som helst ikke er tykkere enn 5 cm. Bruk steinen som en stekepanne/takke du fyrer opp under. Del deigen i seks deler. Rull enhetene som boller før du flater dem ut i hånden og legger dem på stein for steking. Husk å snu dem.
 2. I avisapir: Tenn et bål og la det brenne ned så det bare er glør igjen. Ha klart brødene

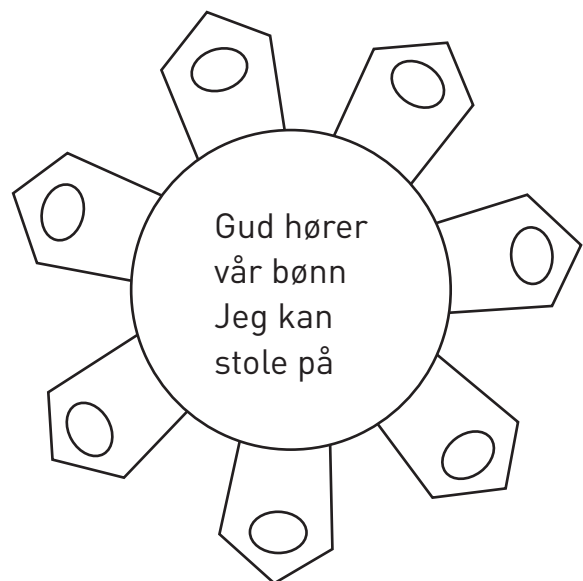

Den røde tråden i GT

som du har pakket i avispapir. Innerst mot deigen bruker du bakepapir så det blir lettere å få ut brødene. Pakkene med deig skal graves ned i glørne på bålet. Før du gjør dette skal du putte pakkene i vann. Husk brødet må ikke være tykkere en ca 7 cm. Etter en halv time, eller når avispapiret nesten har brent opp, er brødet ferdig.

Hobbyaktivitet

- Lag lysbildeserie om Elia. Gi barna forskjellige tegneoppgaver fra Elia sitt liv. La dem tegne med overheadtusj på biter av overheadark som ikke er større enn at det passer inn i en lysbilderamme. Lag passelige tekster, sett bildene inn i lysbilderammer uten glass og vis lysbildeserien mens noen leser teksten. Alternativ er å la barna tegne vanlige tegninger dere skanner og viser dem i en PowerPoint fremvisning, eller at dere lar barna tegne på vanlige overheadark som byttes på å legge på overheaden.
- La barna få male hvordan de tror det så ut når Gud tente bålet.
- Pynt fyrstikkesker. Lim for eksempel filt på lokket og deretter perler og paljetter. Eller lag en fyrstikkemann. Klipp ut en mann i papp og tegn på klær eller lim på stoff. Fyrstikk-esken limes på ryggen som en ryggsekk og dekorerer deretter. I motsetning til Gud trenger vi fyrstikker når vi skal gjøre opp bål.
- Så blomsterfrø, karse eller lignende. Husk at du må vanne for å få det til å gro. Tenk hvor lite som vokste når det ikke regnet på 3 år!
- Papirkrone som skal minne oss om at vi alltid kan stole på Gud i alle situasjoner. Du trenger kopier av kronen og en balje med vann. Klipp ut kronen og brett kantene hardt inn mot midten av kronen. Så skal du forsiktig sette kronen ned på vannet. Flikene som er brettet ned skal være på oversiden. Følg nøye med og se hvordan kronen vil åpne seg og minne oss på at universets konge alltid hører oss.

- Fargelegg tegningen som ligger på side 58.

Matoppskrifter

- Bake brød, av mel, olje og vann, se at melet og oljen minker. Oppskrift: 4 dl hvetemel, 2 teskjeer bakepulver, 1 spiseskje sukker, 1 spiseskje olje og ca 1,3 dl vann. Bland det tørre i en bakebolle. Ha i olje og vann. Ikke ha i alt vannet med en gang. Du skal ha passe med vann slik at deigen slipper bollen og vi ikke blir klissete på hendene. Deigen passer til seks brød. Deigen eltes og formes til små boller, rull dem ut til flate pannekaker på ca $\frac{1}{2}$ cm tykkelse. Brødene stekes på en varm takke/stekepanne til de er gyllenbrune. De pensles med olje hvis det er nødvendig. Hvis ønskelig drysser dere salt, rosmarin eller oregano på brødene før de stekes.
- Friskt vann. Elia måtte drikke vann fra bekken når det var tørke. Vi er heldige som har nok vann. Hvis du har sitron, agurker eller ulike bær kan du tilsette dette i vannet og finne den beste smaken. Mange av bærene gir ikke så mye smak når de ligger i vann, men vannet blir fint å se på. Det er også mulig å fryse ned isbiter med bær eller annet i, som barna får i sine glass.

Tråden videre

Selv om Gud gang på gang viser israelsfolket hvem han er, glemmer de lett. Gud lar derfor noen ta dem til fange. Mange blir ført bort som fanger fra Jerusalem til Babylon. De som førte israelittene bort som fanger rev muren rundt Jerusalem. Nå ser det mørkt ut, men Gud har ikke glemt løftet sitt. Han sender en profet for å minne dem på det. Etter sytti år får de reise tilbake, men fortsatt ligger muren i ruiner. Det virker som ingen orker å bygge muren opp igjen. Men endelig, en mann får høre dette, og det er Nehemja:

Nehemja

tekst: Jer 29,10-11; Neh 1- 6 & 8-10 (utdrag)

Tråden

- Legg alt som skjer frem for Gud, han vet om deg, hører og hjelper deg.
- Bruk Bibelen – slik at vi ikke glemmer hva Gud vil si oss.

Den røde tråden

- Finn den røde tråden der det for eksempel er festet et firkort med Nehemja eller et kort med forrige samlings sangvers, og bruk det til repetisjon fra forrige gang.
- Gjem et brev. Skriv i brevet for eksempel Jer 30,10: "Frykt ikke, du min tjener Jakob, sier Herren. Vær ikke redd, Israel! For se, jeg frelser deg fra det fjerne land og din ætt fra det land hvor den er i fangenskap. Og Jakob skal vende tilbake og leve i ro og være trygg, ingen skal forferde ham."
- Bygg mur av det dere har. For eksempel høybunter, soveposser, sofaputer, lecablokker, store legoklosser, pappesker (limt igjen slik at de er greie å stable) eller stoler. Alle må samarbeide om å bygge muren. Fortell etterpå om en annen mur som mange måtte samarbeide om å bygge.

Fortell tråden

Fortell barna bibelhistorien. Her er forslag til hjelpestoff:

- Fortell barna historien.
- Vis barna historien fra vedlagt DVD.
- Makshefte nr. 3, 59.
- Les "Jerusalem i fare " "Festen som varte en uke " fra boken "Guds hemmelige plan" av Jennifer Rees Larcombe, Lunde forlag.

Hjelpepunkt til selv å fortelle bibelhistorien:

- En del av israelsfolket var bortført til Babylon og der fikk de en dag et brev fra profeten Jeremia: Les Jer 29,10-11

Den røde tråden i GT

- Det gikk akkurat slik som Gud hadde sagt gjennom profeten. Da 70 år var gått, gav kongen dem lov til å reise hjem. De som vendte hjem, kom til en ødelagt by og led stor nød. Muren var revet og portene var oppbrent.
- Nehemja var en av israelittene som fortsatte å bo i Babylon. Der arbeidet han hos kongen. Her fikk han høre om Jerusalems murer som var ødelagt, og ble svært lei seg.
- Han ba til Gud om hjelp. Kongen gav ham lov til å reise og bygge opp igjen muren rundt byen.
- For å bygge opp igjen muren måtte alle bidra og jobbe sammen. Nehemja fordelte arbeidsoppgaver til alle, og alle ville være med.
- Fiendene ønsket ikke at de skulle klare å bygge opp igjen muren. De prøvde å ødelegge for israelsfolket ved å lure og skremme dem. Nehemja fortsatte å be til Gud og legge alt frem for ham. Han holdt motet oppe i folket ved å minne om at Gud er stor, og han vil hjelpe dem. Neh 4,14
- Noen ble utpekt til å holde vakt. Alle som arbeidet videre hadde spydet og hornet ved sin side. Neh 4,18
- Da muren var ferdig, skjønte alle, ja til og med fiendene at det var ved Guds hjelp denne muren var bygd opp.
- Hele folket samlet seg på en plass, presten Esra tok frem boken med Moseloven som Herren hadde gitt Israel. Han begynte å lese for dem samtidig som han forklarte hva det han leste betydde.
- Menneskene begynte å gråte da de hørte fra Bibelen, for de oppdaget at de hadde gjort Gud i mot.
- Nehemja og Esra sa til folket at denne dagen tilhørte Gud, og han ville ikke at de skulle gråte lenger. De ba alle lage i stand en stor fest for å feire at de hadde forstått det som var lest for dem fra Bibelen.
- Neh 8,10: "Så sa han til dem: Gå nå og et fete retter og drikk søte drikker og send gaver av det til dem som ingen har laget noe til for. For dagen er helliget vår Herre. Og sørg ikke, for glede i Herren er deres styrke!"

Vis tråden

- Ha legoklosser, sukkerbiter eller lignende strødd utover med et klede over. Ta bort kledet når du forteller om muren som var revet og porten som var brent. Bygg en mur av klossene mens du forteller ferdig.
- La barna få hver sin kjeks med sjokoladebiter, to tannpirkere og en serviett. Så skal de med hjelp av tannpirkene prøve å få løs sjokoladebitene uten å ødelegge kjeksen. Det er ikke lett. Nehemja møtte mye motstand når han skulle bygge opp muren, men fortsatte arbeidet.
- Det er mulig å være entusiastisk også når man møter utfordringer. Nehemja møtte utfordringer, men gav ikke opp. En utfordring barna kan få er å legge marshmallows på albuen. De holder høyre hånden på skulderen for å få en flate på albuen som de kan legge dem på. Barna skal prøve å fange dem med samme høyre hånd, når de tar den nedover. For å gjøre det vanskeligere bruker man mynter som kan stables i høyden.

- Bibelen er den største skatten som finnes! Ha med noe dyrebart, flotte smykker, penger eller lignende, gjerne i en kiste. Fortell barna at samme hvilke verdier vi har samlet sammen på jorden kan de ikke måle seg mot Bibelen. For Bibelen gir oss kjennskap til Gud og viser oss veien til himmelen.
- Ha en konkurranse. Del barna inn i lag. Se hvilket lag som kan komme opp med flest forslag på når det er lurt av oss å be til Gud. Snakk sammen etterpå om hvordan Nehemja spurte Gud om råd og ba til ham når de møtte utfordringer. Minn barna på at Gud vil vi skal legge alt i våre liv frem for ham.

Undringstråden

Nehemja ba alltid Gud om hjelp. Når kan vi be Gud om hjelp? Tenk at israelittene hadde glemt det som stod i Bibelen. Hva skal vi gjøre for ikke å glemme det? Gud vil at vi skal glede oss i ham, hva betyr egentlig det?

Bønn og takk

- Takk for at Gud har gitt oss Bibelen slik at vi kan bli kjent med ham.
- Be om at vi må huske på å snakke med Gud om alt som skjer i livet vårt.

Syng tråden

- Se! 8. vers - Kapittel 5
- Bygge Guds rike
- Det er Gud som har satt mot i oss - Bs 15
- Herren skal stride for dere - Bs 108
- Jeg vil være med å si det høyt til alle - Bslm 152
- Vær meg nær, å Gud - Bslm 146
- Boken om Jesus er boken for meg - Bs 5
- Guds ord, det er en lykte - Bs 80

Lek tråden:

Hjelp barna til å koble aktivitet og bibelhistorie. Nehemja bygde opp igjen muren rundt Jerusalem. For å greie dette måtte alle samarbeide. Han ba alltid Gud om hjelp før han gjorde noe.

Lek og moro

- Hauk og due, der to er hauk og holder hverandre i hendene. De som fanges blir også hauk og blir med i haukerekka.
- To og to får bena bundet sammen slik at det blir "tre" bein. Da må de samarbeide om å gå. Man kan også binde i sammen tre og tre, da blir det enda vanskeligere. Lag en konkurranse om å gå en strekning på raskest mulig tid, eller del inn i to lag og ha stafett.

Den røde tråden i GT

- Bygg høyeste mur. Gi alle barna like mange hvite ark og en limstift. Ved hjelp av dette er det om å gjøre å bygge høyeste bygning. Her bruker man fantasien.
- Øv inn skuespillet som er vedlagt i kapittel 4.

Uteaktiviteter

- Hinderløype der man må hjelpe hverandre for å komme igjennom.
- Bygge en mur. Bruk hva dere har av ulike gjenstander. For eksempel steiner, høyballer, snø, vedkubber og lignende. Lag gjerne et bilde over hvordan du ønsker muren før barna begynner å lage den. Da må de følge oppskrift og arbeide sammen.
- Spikerstafett. Del deltagerne i to lag, og fest to spiker litt ned i en kubbe, la det ligge en hammer med hver spiker. De første på hvert lag, løper bort til spikrene, slår et slag og tilbake til neste. Det laget som først har fått slått spikeren nedi vinner. Her gjelder det å råke spikeren og være rask, akkurat som de som bygde muren.

Hobbyaktivitet

- Lag en fest! Oppskrift på en vellykket fest står i Neh 8, 8,10 og 12. Den inneholder masse mat, gaver og forkynnelse. Dere kan lage en fest for de eldre i nærheten, eller for søsken og foreldre. Kanskje kan festen planlegges sammen med barna denne dagen og holdes samtidig med niende og avsluttende samling, der dere har bibelvandringen.
- Lag fuglekasser. Ha ferdige kuttet deler som barna setter sammen. Fuglene trenger hus som beskyttelse. Like viktig som israelittene trengte muren rundt Jerusalem.
- Lag en Bibelmur. Det er viktig å lære bibelvers for ikke å glemme hva Gud vil si oss. Klipp opp farget papir i like store rektangler. Kopier opp forskjellige bibelvers som barna kan lime på de fargerike rektanglene. Til slutt skal alle bibelversmursteinene limes opp som en mur på et eget ark. Dette kan også være en fellesaktivitet. Bruk da A4 ark med bibelvers for å lage muren, som kan dekorere rommet der dere pleier å ha samlinger.
- Fargelegg tegningen som ligger på neste side.

Matoppskrifter

- Lag en sjokoladekake i langpanne. Skjær opp kaken i ruter. Bygg rutene opp som en mur. Bruk sjokoladekrem som sement og pynt med seigmenn.
- Festdrikk. Du trenger appelsinjuice, sitronbrus og ulike frukter delt opp i biter. Bruk gjerne sugerør og fest et bær på kanten av glasset.

Fargelegg tegningen av Nehemja

Den røde tråden i GT

Kapittel 3

Bibelvandringen

Vandringen er lagt opp med åtte forskjellige poster, en post for hver person. Det er en veiviser som guider deltagerne gjennom vandringen. Veiviseren har med seg en kurv/skreppe og plukker med seg en ting i fra hvert sted. Disse tingene brukes til oppsummering på slutten av vandringen.

For å forstå at vi skal vandre gjennom Bibelen anbefaler vi å ha en startdør man går igjennom. Dette kan være et pent forheng som er hengt opp, gjerne med et brodert eller applikert kors på, en dør laget i papp, som det står Bibelen på eller lignende. Poenget er at når barna går gjennom døra, så vet de at de "går inn i Bibelen" og havner midt i historiene.

I en kirke kan kirkedøra ha samme funksjon. Man går inn i et rom som er annerledes.

De lokale forholdene vil avgjøre hvordan man legger dette opp. Er man i et hus med mange rom, kan man gå i fra rom til rom. Har man ikke så mange rom tilgjengelig, må rommene brukes mange ganger. Da gjelder det å ha medhjelpere som sørger for at rommet er slik det skal være til en hver tid.

Når vi deler gjennomføringen opp i ulike rom, er det ikke alltid ment som fysiske rom. Det er ment som en hjelp til å skille de ulike delene og vise fremdriften i vandringen.

Denne vandringen krever

- en veiviser
- en mann som er Noah
- en dame som er Rut
- en mann som er kong David
- en kvinne som er enken i Sarepta
- scenearbeidere.

Selvsagt kan en mann spille både Noah og kong David. Likeså kan en kvinne ha begge de kvinnelige rollene.

Veiviseren må være en som er glad i å fortelle og som er trygg på historiene hun skal lede deltagerne igjennom. Variert stemmebruk og stort engasjement bidrar til å trekke barna inn i historiene.

Den røde tråden i GT

Av rekvisitter kreves:

En kurv/skreppe hvor man kan samle tingene man tar med seg

Rom 1:

Diverse bilder av skaperverket

Speil

En boks med et halvspist eple i.

Et helt eple som byttes ut med det halvspiste når barna ikke ser det.

Rom 2:

Planker, spiker, hammer, båttegning og klær til Noah

Rom 3:

Stjernehimmel som kan lages av et PowerPoint bilde som lyser i taket ved hjelp av en projektor. Bilde lager du ved å bruke Paint. Farg hele arket blått og lag mange gule små prikker på arket.

Stjerne som er klippet ut i papir og ligger et sted i rommet.

Barnebibel med fortelling om Abraham.

Noe barna kan ligge på, tepper eller madrasser.

Rom 4

Staven til Moses.

Slange for eksempel en lekeslange som er kjøpt i en billigbutikk

Rytmeinstrument. Her er forslag på hvordan du kan lage rytmeinstrumenter selv:

- Fyll et tomt kinderegg med ris. Ta gjerne en teip rundt, slik at det sitter litt bedre sammen. Når du rister det blir det fin lyd.
- Steng den ene enden av en dorullkjerne ved å teipe godt fast et dobbelt lag av matpapir eller annet papir. Fyll dorullkjernen med erter eller ris og teip godt igjen den andre enden også. Når du rister det blir det fin lyd. Et plastbeger, for eksempel tomt rømmebeger eller drikkeglass kan også brukes til formålet.
- Harpe/ gitar kan lages ved å ta gummistrikker, gjerne i forskjellige størrelser, rundt en skoeske eller lignende. Spill i vei på strikkene over det tomme rommet!
- Sugerørsløyte lages av et ca 4 cm langt sugerørstykke. Klem sammen i den ene enden og klipp av hver side slik at det blir en spiss. Blås i vei!
- Bruk to pinner/ tresleiver til å slå mot hverandre!
- Ved hjelp av grytelokk og en tresleiv kan man få masse lyd!

Rom 5

Kornband

Rom 6

Et slektstre

Rom 7

En krukke med mel

En kurv med brød – se oppskrift under opplegg for 7. samling

Deig og bakeutstyr til enken i Sarepta

Klær til enken i Serepta

Rom 8

Masse byggeklosser. Bruk det dere har, for eksempel: høybunter, soveposer, sofaputer, lecablokker, legoklosser (store), pappesker (limt igjen slik at de er greie å stable) eller stoler, krakker osv...

En tegning av hvordan byggverket skal bli.

Skjold, for eksempel store grytelokk med håndtaket midt på, eller store papplater.

Vannpistol eller lignende som fiendene kan bruke under angrepet.

Gjennomføring

Veiviseren tar i mot deltagerne utenfor Bibeldøren, forteller litt om hva de skal være med på og skaper en forventning til det som skal skje.

Rom 1

(I rommet er det hengt bilder av blomster, fugler, sjø osv på veggen og et speil. På gulvet er det satt en eske med et eple.)

Deltagerne går inn i et mørkt rom.

Veiviseren: Her var det mørkt. Mørket gjør det vanskelig å se. Vi vet ikke hvordan det er her inne. Vi vet ikke hvordan det var før Gud sa "bli lys". Men Bibelen forteller oss at først var alt bare mørke. Så sa Gud "Bli lys" og så ble det lys (- lyset slås på) Det første Gud skapte var lyset. Siden skapte han vann, tre, blomster, fisker, elefanter, krokodiller, pusekatter, dompaper, kråker og mennesker. Da han var ferdig så han på alt sammen og var kjempefornøyd med det han hadde gjort. Vet dere, av alt det fine Gud skapte var det en ting han var ekstra fornøyd med. Det er her i rommet. Klarer dere å finne det? Det aller fineste Gud skapte! Det er inne i rommet her! Bli med og let etter det fineste Gud har skapt.

(La barna gå rundt, se på bildene og gjette på hva som er det fineste. Samle barna før du fortsetter.)

Den røde tråden i GT

Det fineste Gud skapte var mennesket. Deg og meg. Og Gud ville være mye sammen med oss. Han ville at vi skulle være hans venner. Vet dere hva de aller første menneskene het?

Se her! Her ligger en boks. Hva er oppi? Vi åpner og ser?

(i boksen ligger et halvspist eple)

Æsj, Et eple som noen har spist av. Hvorfor ligger det her? Kommer dere på hvorfor? Ja, Adam og Eva spiste frukt av det eneste treet Gud hadde sagt de ikke måtte spise av. De bodde i en fantastisk flott hage, de hadde alt de trengte. De fikk spise frukt fra alle trærne unntatt ett. –likevel spiste de av det. Derfor måtte de ut av hagen. De kunne ikke være der lenger når de valgte å være ulydige mot Gud.

Ja, da må vi vel ut vi også da.

(Boksen med eplet legges i kurven til veiviseren. I løpet av vandringen byttes det spiste eplet ut med et helt eple, uten at barna ser det.)

Rom 2

(På vei ut av Rom 1 høres det bankelyder. Når de nærmer seg lydene ser de at det står en mann og bygger noe. Mannen er kledd i kjortel, har langt skjegg og snekrer etter en tegning han har liggende.)

Veiviseren: Hysj. Der står det en mann. Han ser opptatt ut. Hvem kan det være? Hvor er vi kommet nå?

Han står og prater med seg selv. Hvis vi er helt stille, kan vi kanskje høre hva han sier.

Noah: "Det er litt merkelig. Bygge båt her inne, - men Gud har jo sagt det"

Veiviseren: Hører dere hvem det er? Noah. Han gjorde som Gud sa. Han synes nok det var en rar beskjed, men visste samtidig at Gud var til å stole på. Og det var Gud, han lovet å aldri mer sende en slik stor flom. Hver gang vi ser regnbuen, kan vi huske på det. Men Noah har en stor jobb å gjøre. Det er best å la ham holde på i fred, vi vandrer videre.

(Veiviseren tar med seg hammeren og viser barna videre til neste rom.)

Rom 3

(Rommet er litt mørkt, men opplyst av stjernene i taket. Det er god plass til at alle barna kan legge seg på gulvet å lytte. Cd-spiller må være tilgjengelig. Rytmeinstrumenter ligger utenfor døren.)

Veviseren: Enda et mørkt sted. Kanskje det er natt? Se på den flotte stjernehimmelen. Vi legger oss ned på bakken og ser. Klarer dere å telle dem?

Vi er ikke de første som teller stjerner. Hvis vi er stille kan vi høre historien om en annen som gjorde det.

(Historien om Abraham leses for barna.)

Rom 4

(Når historien om Abraham er slutt, begynner veilederen å kile dem rundt seg, han ber barna om å fortsette å kile de andre barna rundt seg. Kilingen sprer seg og det blir kaos. Veilederen blåser i fløyte, klapper i hendene eller lignende og får roet forsamlingen mens han forteller. Han har funnet et stor stav i rommet som han nå har tatt i hånden.)

Veviseren: Her ble det jammen kaos! Slik kaos var det i Egypt også. Der var det ikke kiling som var årsaken, men forskjellige plager. Det var frosker, mange frosker, de var overalt, i senga når de skulle sove, på bordet når de skulle spise, ja de kunne nesten ikke gå ett eneste skritt uten å snuble i en frosk. Senere kom det fluer, hundrevis, tusenvis, ja millioner av fluer. Det kom uvær, store haglestormer som ødela det meste av avlingen og det kom gresshopper. Til sammen var det ti plager som kom. Og alt sammen skjedde fordi Farao, sjefen i landet nektet å la israelfolket reise. Han ville heller ha dem der som slaver som kunne arbeide hardt for ham hele dagen. Stakkars israelfolket. De måtte slite og streve og følte seg helt innestengt Egypt.

(Veviseren går mot døra mens han prater, når han har pratet ferdig prøver han å åpne døra, men det går ikke. Her kan døra enten være låst fra utsiden og noen står klar til å åpne opp, eller en sterk person står og hindrer døra i å gå opp. Det er fordel om døra slår ut av rommet der deltagerne er.)

Israelfolket følte seg innestengt i Egypt. Gud gav Moses oppgaven med å befri dem fra Farao og hjelpe dem ut av Egypt. Men Farao sa nei, nei og atter nei. Det var da Gud sendte alle plagene.

Vil dere hjelpe meg å få opp døra?

(Selv om veilederen får hjelp går døra fortsatt ikke opp.)

Dette klarer vi ikke selv. Vi må be til Gud om hjelp, akkurat som Moses og israelittene. Han kan hjelpe oss og fri oss ut. "Hjelp oss Gud!"

(Når bønnen er bedt, retter veviseren staven mot døra. Døra glir opp av seg selv, med god hjelp fra hjelperne på utsida av døra)

Den røde tråden i GT

Hurra, vi er fri. Nå skal vi gjøre som israelittene gjorde når Gud hadde hjulpet dem. Nå må vi synge og danse, mens vi takker Gud.

(Rytmeinstrumenter deles ut. Veiviseren får alle med seg i en improvisert takkesang og dans. Veiviseren dikter tekst og melodi der og da. For eksempel: Takk Gud du reddet oss!” Mens alle danser kaster scenearbeideren en slange mot veiviseren, som trækker på den og skriker, slik at alle hører det og stopper gledesdansen.)

Vræl!! Se hva som ligger her, en slange!

(løfter den opp etter halen og viser dem frem, prøv å ikke skremme deltagerne med den...)

Dette tror jeg må være en av de slangene som israelsfolket traff på i ørkenen. De danset så glade og takket Gud som hjalp dem ut av Egypt, men ganske snart glemte de det og begynte å klage. Gud hjalp dem mange ganger, men de glemte det like fort. Gud ville de skulle lære seg å stole på ham og ikke bare klage. Derfor sendte han en gang masse slanger inn i leiren hvor israelittene bodde. Da ropte de til Gud om at han måtte hjelpe dem. Gud ba Moses lage en stor kobberslange å henge den opp på en stang slik at alle kunne se den. De skulle se på den hvis de ble bitt. For da skulle de bli friske igjen. Alle som så på kobberslangen ble friske! Tenk så glade de ble. De takket Gud og lovte at de aldri skulle glemme ham eller det han hadde gjort for dem. Men årene gikk og de glemte på ny å takke Gud, de glemte å be til Gud, ja de glemte rett og slett Gud, men det var noen som ikke glemte, det var noen som trodde.

(Rut kommer inn, bærende på litt korn.)

Der kommer det en dame. Skal vi spørre om hun er en av dem som ikke har glemte Gud?

Rom 5

Veiviseren: Hei, vi lurte bare på om du vet hvem Gud er, vi?

Rut: Om jeg vet hvem Gud er? Ja det er sikkert og vist. Det er han som har hjulpet meg. Han kjente meg lenge før jeg kjente ham. Du skjønner jeg er i fra Moab, og der kjenner vi ikke den levende Gud og ber ikke til ham, men så kom det flyttende en familie fra Israel. Det var No’omi, mannen hennes og de to sønnene. Han ene sønnen var så kjekk, så jeg ble forelsket. Vi giftet oss. Mannen min fortalte meg om Gud og vi ba til ham sammen, men så døde mannen min, svogeren min og svigerfaren min. Det var fryktelig trist, aller mest for No’omi som hadde mistet alle sine, og hun bestemte seg for å dra tilbake til Israel. Da bestemte jeg meg for å bli med henne. No’omi sa jeg skulle være igjen i landet mitt, men jeg ville ikke. Jeg var blitt så glad i svigermora mi og sa at jeg ville

være med henne. Jeg ville at hennes land skulle være mitt land og at hennes Gud skulle være min Gud. Det endte med at vi dro begge to, men da vi kom til Israel så hadde vi jo ikke noe mat, ikke hadde vi penger heller. Vi bad til Gud om hjelp. Heldigvis var det på høsten og folk drev og høstet inn kornet. Jeg bestemte meg for å sanke sammen det kornet som lå igjen på åkrene etter innhøstningen, og tenk så gjorde Gud det slik at jeg havnet på åkeren til Boas. Han hadde en stor åker og var kjempesnill. Han lot meg få vann fra krukkene sine og pratet vennlig med meg. En dag fortalte han at han ønsket å gifte seg med meg, og nå er vi gift. No'omi bor sammen med oss og vi mangler ikke mat mer. For ikke lenge siden fødte jeg en flott gutt. Det er så fantastisk alt sammen at man skulle nesten tro at Gud hadde planlagt alt sammen fra begynnelsen.

Veiviseren: Det var jammen en flott historie du fortalte oss, men vi må gå videre.

(Veiviseren tar med seg litt av Rut sitt korn, som hun har mistet på gulvet.)

Rom 6

(Her ligger en mann på kne, kledd i flott kappe og med krone på hode, mens han sier salme 23. Evt. kan han spille harpe/ gitar og synge en variant av salmen. På veggen henger en tegning av et slektstre. Veiviseren og barna stopper litt unna og ser på ham.)

Veiviseren: Hysj, ser dere det er en mann her. Er det noen som kjenner ham igjen og vet hvem det er? Det ser ut som han er konge... David, ja, men var ikke han gjetergutt? Jeg husker ikke helt, men var det ikke han som var sauegjeter og så flink til å kaste med slynge...

(Få barna til å fortelle historien om David og Goliat. Pass på å få med at David stolte på Gud og ba Gud om hjelp. Ta med slektstreet og legg det i kurven før dere går videre.)

Rom 7

(Følget kommer inn i et rom hvor det er en dame som baker. Det ligger noen ferdige brød i en kurv. På gulvet står det en krukke full av mel, den er så full at det renner over og det ligger litt mel på gulvet også. Husk det kan være lurt å ha plastikk under.)

Veiviseren: Står du her og baker brød du da? De så gode ut, men hvem er egentlig du?

Enken fra Sarepta: Nei, får jeg besøk, så trivelig, kom bare inn og sett dere ned. Vil dere smake litt på brødet mitt?

(Lar barna smake på brødet.)

Jeg er en fattig enke som bor i byen Sarepta. Det var tørke i landet mitt. Derfor var det vanskelig å få kornet til å gro. Jeg var så fortvilet. Mannen min var død,

Den røde tråden i GT

og det var bare sønnen min og meg igjen, og så hadde jeg nesten ikke mat. Melkrukken var nesten tom. Det var akkurat nok til å bake ett brød. Slik at sønnen min og jeg kunne spise det, deretter tenkte vi bare å legge oss ned for å vente på å dø.

Da jeg sanket ved til ovnen for å steke brødet, skjedde det noe rart. Det kom en mann. Han var kledd i en lodden kappe, og hadde et lærbelte om livet. Han spurte om jeg kunne finne litt vann til ham, og om han kunne få litt brød. Jeg sa som sant var at jeg bare hadde litt mel igjen og at sønnen min og jeg skulle legge oss ned for å dø når vi hadde brukt det opp.

Da ba han meg bake ett brød til ham først. Gjorde jeg det ville aldri melkrukken min ble tom, sa han. Jeg syntes det hørtes rart ut, men gjorde som han sa, og vet dere hva? Det stemte. Det var nok mel og i oljekrukka var det også nok. Jeg baker og baker, men det blir ikke tomt, og alt dette skjedde på grunn av den mannen, Elia, for det var det han het. Han er Guds profet som forteller folket i landet hva Gud sier, og ved Guds hjelp skjer det mange merkelige ting der han er. Nå har jeg mat nok så jeg kan servere til alle i huset, og Elia har sagt at melkrukken vil være slik helt til det igjen begynner å regne, slik at vi igjen kan få kornet til å vokse.

Veiviseren: Ja, her må Gud ha gjort et under. Takk for at vi fikk høre om det, men vi må videre.

(Tar med seg litt brød.)

Rom 8

(Nehemja tar imot dem når de kommer inn i rommet. Han har en tegning i hånden og byggematerialene ligger strødd rundt omkring.)

Nehemja: Så godt at dere kommer nå, for her trengs det masse folk som kan være med å bygge. Jeg heter Nehemja. Vi har en stor jobb å gjøre. Vi må få bygget opp igjen denne muren. Her ser dere tegningene om hvordan det skal bli.

(Nehemja organiserer barna for å få dem til å bygge muren slik som på tegningen. En eller to voksne (fiendene) kommer etter hvert og ser på mens de håner og ler.)

Fiendene: Ha, ha, skal dere bygge opp muren? Ha, ha, ja bare bygg så mye dere vil. Bare en rev hopper opp på steinmuren deres, river han den ned!

(Skyter på barna med vannpistoler.)

Nehemja: Fiendene våre ler av oss. Jeg er redd de etter hvert vil prøve å angripe oss og hindre oss i å få ferdig muren. Nå må vi be til Gud og så må vi sette opp vaktposter. Hjelp oss Gud!

[Organiser at noen av barna er vakter, får skjold i hendene. Fiendene begynner etter hvert å skyte på dem med vannpistol eller kaste erter eller lignende. Vaktpostene prøver å beskytte seg selv og byggerne ved å dekke med skjoldet.]

Nehemja: Vær ikke redde for dem. Tenk på Gud, han som er stor, og strid for brødre, sønner og døtre, koner og hjem!

[Det bygges videre, mens fiendene prøver å hindre dem.]

Nehemja: Bra jobbet, muren er ferdig!

Fiendene: Se, de har klart det. Muren er ferdig. Dette har de bare klart med Guds hjelp.

[Fiendene går vekk.]

Nehemja: Hurra nå må vi feste! Dere skjønner for mange, mange år siden kom kong Nebukadneser til landet vårt. Han herjet og plyndret og tok med seg nesten alle som bodde her som fanger hjem til Babylonia. Det var trist. Alle sørget og ville hjem. Da kom det et brev fra profeten Jeremia til oss i Babylonia. Der stod det at Herren hadde fredstanker med oss og at han ville gi oss fremtid og håp. Og så stod det at etter 70 år skulle Gud sørge for at vi fikk reise hjem igjen til landet vårt. Og slik gikk det! Etter 70 år i Babylonia fikk alle jødene lov til å reise hjem igjen. Vi var så glade, men det var masse som var ødelagt, som for eksempel denne muren rundt Jerusalem.

Og så er det en ting jeg har tenkt på. Det stemte jo det som Jeremia skrev i brevet. Vi fikk komme hjem etter 70 år. Men profetene har jo fortalt om så mange andre løfter fra Gud også. For eksempel har Gud en redningsplan for alle mennesker. Det skal komme en og redde oss! Da stemmer sikkert det også. Skulle ønske jeg visste mer om det, men vi må vel bare vente og se.

Avslutning

[Veiviseren setter seg ned sammen med barna.]

Veiviseren: Men det vet jeg noe om!

Gud holder det han lover og han hadde en redningsplan. Den ble satt ut i livet for ca 2000 år siden.

[Tar opp stjernen.]

Redningsplanen startet den natten Gud satte en stjerne på himmelen som lyste ekstra klart, så klart at noen vise menn så den og fulgte etter den, og stjerna viste dem veien helt frem til en stall.

Den røde tråden i GT

(Tar opp kornaksene.)

I stallen fant de et lite barn som lå på noen strå i en krybbe. Det var Guds sønn, Jesus, som var født av Maria og som Gud hadde sendt hit for å gjøre godt igjen det som ble ødelagt da Adam og Eva spiste eplet.

(Tar frem hammeren.)

Josef var snekker og sammen med Maria. Han ble stefaren til Jesus og tok seg av ham som sin egen sønn, og Jesus vokste opp i Nasaret.

(Tar frem slektstreet.)

Flere av de vi har møtt her i dag, var i slekt med Jesus, selv om de levde lenge før ham. Abraham var stamfaren, mens Rut var en av kvinnene som er i slektstreet til Jesus. Hver jul hører vi de leser fra Bibelen at Jesus var av Davids hus og ætt. Og det er jo kong David!

(Tar frem brødet.)

Da Jesus ble voksen, gikk han rundt i Israel og lærte folket om Gud. En gang sa han om seg selv: "Jeg er livets brød". Da mente han at det er like viktig å være sammen med Jesus som det er å spise. Det er fordi Jesus var Guds hemmelige plan.

(Tar frem slangen.)

Dere skjønner, det var ikke alle som likte Jesus. Lederne i landet tok Jesus til fange. De hengte han på ett kors. Nesten som kobberslangen Moses laget, den de så på for å bli friske. Da Jesus døde på korset gjorde han godt igjen det vi mennesker hadde ødelagt. I stedet for kobberslangen, kan vi bli venn med Jesus. Vi blir ikke venn med ham for å bli friske, men for å få evig liv.

(Tar frem boksen med eplet.)

Husker dere hva som var i denne boksen? Nei, se, eplet er helt! Akkurat slik som det halve eplet er blitt helt, slik skal det engang bli. Da Eva spiste av eplet begynte vi mennesker å være ulydige mot Gud. Slik er det fortsatt. Derfor er det mye som ikke er kjekt her på jorda. Vi er slemme mot hverandre, vi blir syke og triste ting skjer. Men Guds redningsplan er at alle som tror på Jesus skal få være med til himmelen når de dør! Der skal alt på en måte bli helt igjen. Der er alt bare godt, ingen er syke og ingen er triste. For en fantastisk plan Gud har laget for oss. Og Nehemja har rett: Gud holder alltid det han lover!

Kapittel 4

Levendegjøring

Det budskapet vi ønsker å formidle, kan vi visualisere på mange måter. Vi har utfordret noen som pleier å forkynne for barn. De har fått i oppdrag å skrive et dramastykke eller lignende som kan være til hjelp når du skal formidle teksten. Det er stor variasjon i ideene. Liker du en idé godt, er det fullt mulig å overføre den til noen av de andre tekstene.

De ulike opptrinnene blir presentert i tre deler. Først kommer en innledning. Her beskrives det hvordan du best kan bruke stykket inn mot barna. Så kommer en del vi har kalt Personer og utstyr. Her blir det presentert hva som trengs av utstyr og hvor mange mennesker det er behov for til gjennomføring. Til slutt kommer selve opptrinnet og hvordan du kan gjennomføre det.

Adam og Eva

Av Marte Vikanes Sameien

Innledning

Dette er et drama som gjerne lederne kan øve inn på forhånd og vise for barna.

Personer og utstyr

3 personer: Eva, "slangen" og Adam.

Utstyr: Slange (lekedyr, gjerne hånddokka), en frukt for eksempel et eple, noe som "slangen" kan gjemme seg bak, (gjerne noe som kan ligne på et tre). Eplet kan henges opp eller plasseres på en kant.

Gjennomføring

Slangen: Har Gud virkelig sagt at dere ikke skal spise av trærne i hagen?

Eva: Vi kan godt spise av frukten i hagen! Det er bare ett tre Gud har sagt at vi ikke må spise av. Dersom vi spiser av dette treet her, som står midt i hagen, skal vi dø!

Den røde tråden i GT

Slangen: Dere skal ikke dø! Men Gud vet at den dagen dere spiser av frukten, skal dere bli som ham og vite forskjell på godt og vondt.

Eva ser på treet ei stund. Frukten begynner å se fristende ut. Hun tar et eple og spiser. Adam kommer bort til henne. Slangen forsvinner.

Adam: Hva er det du gjør? Vi skulle ikke spise av dette treet!

Eva: Det går helt fint! Det er godt! Smak!

Adam tar en bit av eplet. Han tygger litt på det. Så ser han på Eva, deretter på seg selv. Han blir forskrekket.

Adam: Vi er nakne! Hva har vi gjort? Vi har vært ulydige mot Gud! Kom, vi må gjemme oss!!

Han tar tak i Eva og springer ut av rommet.

NOAH

Av Grete Yksnøy Martinsen

Innledning

Her finner du en hjelp til hvordan du kan bruke barna og rommet når du forteller historien om Noah.

Personer og utstyr

Du har med deg lapper som skal vise hvilke dyr barna er, samt en kvist og en regnbue klippet ut av papp. Hvert dyr er avbildet eller skrevet på to lapper. Før du starter andakten, må du lage noe som skal være arken. Det kan for eksempel være stoler som står i en ring i en annen ende av rommet. Ellers bruker du deg selv og barna.

Gjennomføring

Fortell først litt om Noah. Når du kommer til beskjeden om å hente dyrene til arken, tar du en pause fra historien og gir barna i oppgave å være en del ulike dyr. Ha lapper klare som viser hvilket dyr de er, tegnet eller skrevet. La dyrene stå parvis. Du kan være Noah og rope dem opp. Dyrene går da inn i arken to og to og blir der til alle er samlet. Du som er Noah, kan også gå inn. Lukk arken så det ikke er åpning i "båten."

Finn roen igjen og fortell så om regnet som kom. Slukk gjerne den sterkeste belysningen i rommet for å understreke det voldsomme været. Alle barna kan være med på å lage "vind og regnlyder". Etter "40 dager og 40 netter" skrus lyset på igjen. Det har sluttet å regne, men nå må dere vente på at vannet skal synke. Fortell om duene som Noah slipper ut. Ha med en kvist som du tar fram når duen kommer tilbake med den.

Endelig kjenner dere et dunk i båten, og dere skjønner at dere kan gå ut. Da kan du åpne opp "båten" igjen og la alle gå ut den samme "døra" som de gikk inn. La barna sette seg ned på den "tørre marka utenfor båten" når du forteller siste del av historien. Lag gjerne en stor regnbue av papp eller papir på forhånd som dere kan henge opp til slutt.

Abraham – bibelpantomime

Av: Gunhild Førreisdahl

Innledning

Dette dramaet passer som en repetisjon av bibelfortellingen. Barna kan være med å spille fordi de nå har hørt historien. Når vi gjentar den på en måte hvor de deltar aktivt, vil de etterpå huske den bedre.

Personer og utstyr

De som er med: En forteller, tre menn, Sara og Abraham, en tjenergutt.

Fortelleren leser historien mens de andre mimer det som fortellingen beskriver. Abraham løper mot mennene og faller på kne osv.

Hvis dere ønsker å bruke alle barna, kan de være ulike dyr eller tjenere. Da er det viktig å informere barna om hvordan det trolig var i en slik nomadeleir. La en voksen eller en hjelpeleder lese og en annen hjelpe barna til å gjøre det som blir lest. Den som leser, må lese sakte og stoppe opp litt der det skal skje endringer på scenen.

Gjennomføring

Når forteller begynner å lese, sitter Abraham i teltåpningen, og Sara romsterer inne i teltet. Bygg opp et telt ved å henge et laken over en snor i taket.

Nå skal du få høre om noe som skjedde en dag i teltleiren til Sara og Abraham. De var på reise fordi Gud hadde sagt de skulle reise til et land han ville gi dem. En gang Abraham satt i teltdøren midt på heteste dagen, så han opp og så tre menn stå foran ham. Han løp dem i møte, bøyde seg til jorden og sa: - Herre, dersom jeg har funnet nåde for dine øyne, så ber jeg deg, gå ikke din tjener forbi! La oss få hente litt vann så dere kan få vasket føttene og

Den røde tråden i GT

hvile dere her under treet. La meg hente et stykke brød så dere kan styrke dere før dere drar videre – siden dere nå har lagt veien om deres tjener. Og de sa: - Gjør som du har sagt! Da skyndte Abraham seg inn i teltet til Sara og sa: - Skynd deg, ta tre mål fint mel, kna det og bak kaker! Abraham løp også bort til buskapen og hentet en fin og god kalv og gav den til tjenestegutten, som skyndte seg å lage den til. Så tok han rømme og melk og kalven som han hadde gjort i stand og satte det fram for dem. Han stod hos dem under treet mens de spiste, og de sa til ham: - Hvor er Sara, din hustru? Han sa: - Der inne i teltet. Og Herren sa: - Jeg vil komme tilbake til deg på denne tid neste år, og se, da skal Sara, din hustru, ha en sønn. Sara hørte dette i teltdøren, som var bak ham. Nå var Abraham og Sara gamle, langt oppe i årene, og Sara hadde det ikke lenger på kvinners vis. Derfor lo Sara ved seg selv og sa: - Skulle jeg, når jeg er blitt gammel, føle lyst – og min herre er også gammel! Da sa Herren til Abraham:

- Hvorfor ler Sara og sier: Skal jeg virkelig føde barn når jeg er blitt så gammel? Skulle noen ting være umulig for Herren? På den bestemte tid vil jeg komme til deg igjen, på denne tid neste år, og da skal Sara ha en sønn. Sara nektet og sa: - Jeg lo ikke! For hun var redd. Da sa han: - Jo, du lo! Så brøt mennene opp derfra og tok veien mot Sodoma. Abraham gikk med dem for å følge dem på vei. Da sa Herren: - Skulle jeg vel skjule for Abraham det jeg er i ferd med å gjøre? Abraham skal jo bli et stort og mektig folk, og i ham skal alle jordens folk velsignes. Jeg har utvalgt ham for at han skal befale sine barn og sitt hus etter seg at de skal følge Herrens vei og gjøre rettferd og rett, slik at Herren kan la Abraham få det som han har lovt ham.

Moses - tredukker

Av Anita Størkersen

Innledning

Her blir det brukt tredukker i kombinasjon med andre ting, som for eksempel bilder fra flippover, naturmaterialer, esker og stoff. Dette passer perfekt til å brukes som illustrasjon når du skal fortelle bibelhistorien til barna. Samtidig legger du til rette for at barna selv kan fortelle hverandre eller leke det de har hørt, når de etterpå kan bruke "utstillingen" til lek.

Personer og utstyr

Dukkene er i fra 8-35 cm høye. De er dreiet i tre, med hode og kropp i en figur. På øverste del av kroppen er det boret et hull. Her stikker man inn en tykk piperenser som fungerer som armer. Dukkene har ikke øyne eller noen form for ansiktsuttrykk. Av og til kan man tegne ansikt, men da med blyant, slik at det kan viskes ut og forandres etter hvilket uttrykk man ønsker de skal ha.

Klær lager man av felt eller annet stoff. Fine lommestørker egner seg godt til hodeplagg. Har du bare noen få dukker, kan du godt variere med flere bilder. Alt bør være laget av ting

som tåler at barna bruker det. "Utstillingen" kan settes på små bord etter hverandre, eller rett på gulvet. Det er lurt å ha samme stoff til underlag for å få helheten i historien. Bruk et billig stoff til underlag. Husk litt blått stoff der hvor elven Nilen skal være.

Gjennomføring

Vet du hva en slave er? Det er en som ikke kan bestemme over seg selv. Han kan ikke det fordi noen andre eier ham og bestemmer hva han skal gjøre. I dag skal vi høre fra Det gamle testamentet i Bibelen, om den gang alle israelittene var slaver i Egypt. De hadde det vondt. Tror du Gud vet hvor vondt de hadde det? Ja, Gud vet alle ting. Og Gud ville hjelpe dem.

Illustrasjon 1: Legg en liten dukke oppi en flettet korg og plasser den på noe blått stoff el. papir som fungerer som sjø. En større dukke plasseres litt i skjul.

Her ser du en baby. Det er en liten gutt. Vet du, det er mammaen som har lagt ham i denne lille kurven. Farao, kongen i landet deres, Egypt, vil ikke at babyen skal få leve. Derfor gjemmer moren hans ham. Babyen heter Moses. Storesøsteren hans heter Miriam. Hun skal passe på den lille korga med Moses oppi. Tror du Gud har glemt Moses?

Nei, Gud ser Moses hele tiden. Akkurat slik er det med oss også, Gud ser oss alltid, samme hvor vi befinner oss.

Etter en stund kom det ei dame med fine klær for å bade. Hun var prinsesse, datter til kongen.

Sett frem en ny dukke som skal være prinsesse. Pynt henne litt ekstra, bruk fine farger.

Hun finner Moses og tar ham med seg hjem. Hun steller godt med ham, og slik gikk det til at Moses fikk leve. Han vokste opp på slottet hos prinsessen. Det var Gud som passet på Moses. Han ville ikke at han skulle dø. Gud hadde en plan med Moses.

Illustrasjon 2: En stor dukke, med en pinne i handa som stav. Sauer. Her kan du bruke duplo eller andre sauer i plast. Legg kvister og noen steiner så barna forstår at han er ute. Den ene kvisten (treet) kan bli malt med gul og rød maling så den ser ut som den er i brann.

Den settes frem når du kommer til dette i historien.

Nå er Moses blitt en voksen mann. Han passer sauer. Gud vil ikke at Moses skal fortsette å være sauegjeter, men at han skal hjelpe folket sitt, Israelfolket. For du husker kanskje hvor vondt de hadde det. På en helt vanlig arbeidsdag skjer det noe spesielt. Moses ser noe rart. En busk har tatt fyr, men den brenner ikke opp. Moses vil bort for å se. Da hører Moses en stemme som kommer fra busken. - Moses! Moses!, roper stemmen. Han svarer: - Ja, her er jeg. Da sier stemmen: - Kom ikke nærmere! Ta av deg skoene, for det stedet du står på, er hellig grunn. Det var Gud som var i den busken, og nå snakker han til Moses. Da gjemmer Moses ansiktet sitt, for han er redd for å se Gud. Nå snakker Gud igjen til Moses og sier: - Jeg har sett hvor vondt folket ditt har det. Jeg vil at de skal bli frie og få bo i det landet jeg

Den røde tråden i GT

har lovet dem. Jeg sender deg for å redde dem. Da blir Moses forundret. - Jeg kan ikke gå til Farao. Kongen vil ikke høre på meg, sier han. - Jeg vil være med deg, sier Gud.

Moses er redd. Han ønsker ikke å være leder. Han er redd folket ikke vil høre på ham, for han synes ikke han er så flink til å snakke. - Å, nei Gud, send en annen som er flinkere enn meg, sier han.

Gud sa at det var han som hadde skapt Moses og at han visste alt om ham. Moses trengte ikke bekymre seg, for det var Gud som gav ham oppdraget og sendte ham til Egypt. Gud blir nesten litt sint når Moses ikke gir seg med å finne unnskyldninger for hvorfor han ikke kunne gå. Aron, Moses sin bror, skal møte ham for å hjelpe ham, fortalte Gud.

Finn frem en stor dukke til. Dette er Aron, Moses sin bror. Ta fram flere dukker om du har, og masse dyr.

Nå gjorde Moses seg klar til å reise sammen med Aron, familien sin og hele Israelsfolket. De begynte på en lang, lang reise ut av landet Egypt. Kongen likte det ikke, men Gud hjalp dem til å flykte.

Legg frem to flate steiner, for eksempel to avbrekte skiferheller. Skriv tall fra en til ti, og skriv noen bokstaver.

Nå er de kommet ut av landet. De har begynt på reisen. Her har Moses to store flate steiner som det står skrevet noe på. Det er Gud som har skrevet på steintavlene og gitt dem til Moses. Han har skrevet hva han vil at folket hans skal gjøre.

Gud vil at alle skal tro på han og gjøre det han sier. De skal ikke be til noen annen enn Gud. Det står og at de skal være lydige mot far og mor og at de ikke skal stjele. Det står ti regler der. Vi kaller dem for de ti bud. Disse ti budene gjelder også for oss i dag. Gud vil at vi skal følge disse ti budene og gjøre etter dem. Det er ikke lett for oss, og det er heller ingen av oss som klarer det helt. Det er på grunn av at alle har vi synd i oss. Gud er den eneste som klarer det, for han er uten synd, han er hellig. Vi får lov å be Gud hjelpe oss med dette.

Lag serafslangene av plastelina eller små taubiter. Legg noen steiner rundt omkring. Dukker ligger på bakken.

Ser du hva dette skal være? Slinger. Ja, Gud sendte slanger i ørkenen der Moses og israelsfolket var. Israelsfolket hadde gjort noe galt, og det var ikke første gangen. De klaget på Gud. De var lei av å være på reise i ørkenen. Nå klaget de på maten som Gud sørget for, den som de fikk hver morgen og kveld. Det er galt å klage på Gud som er så god. Det er synd. Da sendte Gud disse slangene blant folket, og de ble bitt, og mange av dem døde. Da angret de og gikk til Moses og sa: - Vi har syndet. Kan du be til Gud at han må ta vekk disse ekle, farlige slangene. Moses bad for folket. Da sa Gud til Moses at han skulle lage en slange av kobber. Kobber er blankt og ligner litt på messing. Det gjorde Moses.

Sett frem en pinne som du har satt ned i en kule med plastelina eller en oasis. Kobberslangen lager du av plastelina eller tau. Tvinn den rundt pinnen.

Moses festet kobberslangen høyt oppe på en stang. Og alle som så på slangen, ble friske igjen av slangebittene. Men de som ikke ville se på slangen, de døde. Nå var det heldigvis mange som ble friske. Alle de som hørte på det Gud hadde sagt og så på slangen, ble straks friske.

Moses ble veldig gammel, 120 år. Han hadde vært leder for israelittene i omtrent 40 år. Han ledet dem fra slaveriet i Egypt og forberedte dem på det nye livet i Kanaan. Israelittene sørget over Moses da han døde. Det gjør vi også, når noen som vi er glad i dør. De visste at det aldri kom til å finnes en mann som ham. Han snakket med Gud, ansikt til ansikt. Han gjorde mange fantastiske ting. Tenk at Moses svarte at han ikke var flink nok da han ble kalt av Gud som ungdom. Han ble den største profeten som har vært i Israel.

RUT - Bibelpantomime

Av Dagny Davidsen

Innledning

Dette stykket passer som en repetisjon av bibelfortellingen. Barna kan være med å spille fordi de nå har hørt historien. Når vi gjentar den på en måte hvor de deltar aktivt, vil de etterpå huske den bedre.

Personer og utstyr

Her dramatiserer barna mens en voksen forteller. Som forteller må du lære fortellingen godt utenat. Glem allikevel ikke å vise barna Bibelen slik at de forstår hvor historien kommer fra. Bruk gjerne alle barna i dramatiseringen. De kan være personene, dyr, arbeidere på åkeren og lignende. Barna skal gjøre det fortelleren beskriver. Ha med håndklær som kan festes med en klesklype hvis du ønsker klær til de barna som spiller.

Gjennomføring

Her er noen punkter med hjelp til hvordan fortellingen kan dramatiseres.

- En familie bestående av pappa Elimelek, mamma No'omi og sønnene Mahlon og Kiljon skal reise til et annet land. Beveger seg mellom to steder i rommet.
- Så dør Elimelek. Det vises ved at en deltaker detter i bakken. Familien hans gråter. La Elimelek sette seg.
- I Moab gifter sønnene til No'omi seg. Ta fram to jenter som står sammen med sønnene til No'omi.
- Nå går det omkring 10 år. Da dør også sønnene til No'omi. Det vises ved at de detter i bakken. Konene deres gråter.

Den røde tråden i GT

- Da vil No'omi tilbake til hjemlandet, for hun har hørt at det ikke er hungersnød der lenger. No'omi og svigerdøtrene begynner å gå tilbake til Juda.
- De stopper opp når No'omi prøver å overtale begge svigerdøtrene til å dra hjem igjen til Moab.
- Orpa går tilbake.
- Fortell videre om samtalen mellom No'omi og Rut (kap.1, 15–18) før de fortsetter å gå.
- De kommer frem og er glade.
- Rut går for å sanke aks på gården til Boas.
- Fortell litt hvem Boas er samtidig som han kommer frem.
- Boas blir glad i Rut. Han gir Rut aks mens hun arbeider på åkeren.
- No'omi gir Rut råd om hvordan hun skal gå frem for å få Boas til å gifte seg med henne.
- Rut legger seg ved Boas føtter.
- Boas og Rut gifter seg.
- Rut ble oldemor til kong David!

DAVID - skuespill

Av Ragnhild Kristine Vartdal

Innledning

Barna kan øve inn skuespillet og fremføre det for seg selv eller andre. Bruk gjerne en hjelpeleder som forteller, og la alle barna som er tilstede blir brukt i ulike roller. Rekvisitaene kan lages av barna selv. Bruk fantasien og lag blant annet sverd og brynjer i papp. Der det er naturlig, må skuespillerne gjøre det fortelleren beskriver.

Personer og utstyr

Til kapper og skjørt kan man bruke laken eller noe lignende.

Kong Saul skal ha på seg kappe og kongekrone.

Samuel og David kan ha noe rundt seg som skjørt og en kappe over skuldrene.

David må ha en slynge, en stein og en harpe.

Isai, far til David, er kledd som gjeter, med laken og stav.

6 sønner til Isai er kledd i kapper.

Goliat har skjold (kan gjøres av papp), sverd, spyd, brynje.

Soldatene har sverd og brynjer.

Gjennomføring

Forteller: Den første kongen i Israel var Saul. Det var Gud som hadde valgt ham til konge. Men Saul var ulydig mot Gud, og derfor ville ikke Gud at han skulle være konge lenger. Han

ville finne en ny konge, og en profet som het Samuel fikk i oppgave å reise til Betlehem. En profet var en mann som fortalte folket det Gud hadde sagt at han skulle til dem. Han fortalte om hva som skulle skje og hvilke planer Gud hadde med dem.

Samuel skulle gå til Betlehem, og der skulle han møte Isai. Blant Isai sine syv sønner hadde Gud plukket ut en til å bli den nye kongen.

Samuel går til Betlehem.

Fremme i Betlehem hilser Samuel på Isai, og Isai har med sine seks eldste sønner. Den eldste heter Eliab. Han er en høy, flott mann. Samuel står foran Eliab.

Samuel: - Sannelig, dette er nok Israels neste konge

Gud: - Se ikke på hvordan han ser ut. For det er ikke ham. Jeg ser ikke på det mennesket ser på, for mennesket ser på det man ser med øynene, men Herren ser til hjertet.

Alle seks sønnene til Isai blir ført fram for Samuel, men ingen av dem er den Gud har kalt til å bli Israels neste konge. Samuel ser på dem en etter en og rister på hodet. Samuel sier til Isai:

Samuel: - Har du flere sønner?

Isai: - Ja, det er en til. Den yngste er ute og gjeter sauene.

Samuel: - Hent ham!

David, Isais yngste sønn, kommer inn i gjeterutstyr.

Samuel: - Dette er den Gud har kalt til å bli Israels neste konge.

Forteller: Samuel tok hornet med olje og salvet David, midt mellom brødrene og far hans. Da kom den Hellige Ånd over David.

Samuel tar hornet med olje og salver David.

Samuel hadde nå gjort det han hadde fått beskjed om og reiste derifra.

Saul som fremdeles var konge i Israel, hadde problemer. Han var ofte lei seg og sint og klarte ikke å være glad.

Saul sitter på sin kongestol og er sur.

Den røde tråden i GT

Noen tjenere sier han må finne en som kan spille på harpe for ham, slik at han kan komme i bedre humør. De hadde hørt at gjetergutten David kunne spille på harpe. Da sender Saul bud på David.

David kommer og spiller harpe.

På denne måten kom David til Saul og ble hans tjener. Hver gang Saul ble i dårlig humør, spilte David på harpe for ham. David var en god gutt, og Saul likte ham godt.

For mange var David bare en gjetergutt som spilte på harpe. Men Gud hadde mye større planer for ham. Israel var på denne tida i krig i mot filisterne. De var fiender. Filisterne hadde en veldig stor kriger som het Goliat. Ingen i Israel torde å møte denne mannen.

Goliat reiser seg og viser seg fram. Viser fram sverdet og brynja.

Da David fikk høre om Goliat, sa han at han ville møte ham.

David går frem mot Goliat.

David visste at Gud ville være med ham. Kong Saul ville kle David med brynje og sverd, men David ville ikke. Han kunne ikke bli som Saul og bruke det utstyret han brukte i krig. David måtte gjøre slik han var vant med, slik han var når han møtte bjørner og løver ute på marka. Med si slynge og steiner gikk David ut for å vinne over Goliat.

De andre krigerne så på David som en liten gjetergutt, med stein og slynge, og trodde aldri at dette ville gå.

De israelske krigerne roper at han må komme tilbake.

Men David hadde Gud i hjertet og visste at han ville være med ham. Så David gikk ut på marka og møtte Goliat.

Filisterne ler av David og roper han aldri kommer til å greie det.

David tok opp slynga og kastet en stor stein rett i pannen på Goliat. Goliat falt i bakken og døde. Israel vant, og filisterne flyktet derifra.

David var for mange bare en liten gjetergutt. Men med Gud i hjertet var David mye større enn slik andre mennesker så på ham. Han var den Gud hadde salvet til å bli Israels neste konge.

Elia – monolog

Av Gunhild Førreisdahl-Johansen

Innledning

Her bruker vi overraskelse som et moment. Når en av lederne har startet andakten og fortalt om hvordan Elia gikk til kongen og hvordan det ble hungersnød, kommer plutselig en annen leder springende inn i rommet. Han er utkledd som enkas sønn. Vi bruker ham til å fortelle om hungersnøden. Sønnen opplevde den på kroppen, og han forteller hva som skjedde da Elias kom og bad om det siste melet deres. Andaktsholderen fortsetter talen etterpå. Først hjelper han barna til å forstå hva de har sett, altså at dette var en del av historien fra Bibelen, og så fortsetter han med hva som skjer på fjellet.

Personer og utstyr

En leder har pugget teksten og gjort den til sin egen. Bruk laken til klær og ha gjerne med noe bakst som bevis på de overfulle melkrukkene.

Gjennomføring

Dere kommer ikke til å tro det!!! Men se på dette brødet! Det er helt nybakt og smaker kjempegodt! Gud er allmektig! For det er bare han som kan gjøre slike under!

Vet dere, mamma og jeg, vi trodde vi skulle dø. Det sluttet å regne i landet vårt. Noen sa det var fordi nesten alle i landet vårt hadde glemt Gud. Når det ikke regner, er det ingen ting som gror. Det ble vanskeligere og vanskeligere å få tak i mat. Siden pappa er død, hadde vi ikke så mye å kjøpe for heller.

Så kom den dagen da vi visste at det bare var nok mel til ett brød. Og når vi hadde spist opp det brødet, ville vi ikke ha mer mat. Så skjedde det noe. Mens mamma sanket ved til å bake det siste brødet, møtte hun en mann. Han bad om å få litt vann og brød av henne. Mamma hadde svart som sant var at nå var hun ute for å lage sitt siste brød, og etterpå hadde vi tenkt å legge oss for å dø. Mannen bad på nytt, samtidig som han fortalte om den allmektige Gud som ikke ville la melkrukkene eller oljekannene hennes bli tomme etterpå.

Jeg synes kanskje hun var litt rar da hun fortalte at hun skulle gi bort vårt siste brød. Men det var som vi begge tenkte: Dette var fra Gud, derfor måtte vi bare gjøre det!

Mannen som heter Elia, må ha vært sendt fra Gud. For etter at vi gav bort vårt siste brød, fortsatte det å komme mel i krukka vår, og oljekannene er også fulle. Så nå slipper vi å dø! Vi kan spise oss mette hver dag! Det er helt utrolig, så jeg må bare fortelle videre om hvor stor vår allmektige Gud er! Ja, se her, se så godt dette brødet ser ut. Nå må jeg springe og se om mamma trenger hjelp. Ha det godt!

Den røde tråden i GT

Nehemja - skuespill

Av Ann-Elin Dyrøy

Innledning

Dette er et skuespill barna må øve en del på før det kan fremføres. Kanskje bør det øves inn som en aktivitet før andakten, slik at de kan fremføre det i forbindelse med den. Lær barna det de skal si før de starter og hjelp dem underveis. Dersom det er flere eller færre personer i gruppen enn det er oppgaver/replikker, kan noen si replikkene i kor eller eventuelt kan samme person si flere replikker. Scene 2 kan eventuelt utelates. Da må fortelleren i tilfelle si at kongen gav Nehemja lov til å reise.

Personer og utstyr

Nehemja, to eller flere venner av Nehemja, konge med krone, dronning med krone, forteller, et bord, to stoler og bibel – slått opp Jeremia 29,11.

Gjennomføring

Forteller:

Før Jesus ble født, faktisk nesten 450 år før, levde Nehemja. Han var jøde og bodde i det landet som nå heter Irak og som på den tiden het Babylon. Forfedrene til Nehemja var blitt ført som fanger fra Jerusalem til Babylon. Det hadde gått 70 år før de fikk lov til å reise hjem igjen. Mange reiste, men mange valgte også å bli boende i Babylon.

Nehemja var tjener i kongens slott og hadde det bra. Men han lengtet ofte til det landet han hadde hørt så mye om, og han likte å høre nyheter om det som skjedde i Jerusalem.

Scene 1

Nehemja får besøk av vennene sine. De står i en ring og snakker sammen.

Nehemja:	Hei venner!
Venner:	Hei Nehemja!
Nehemja:	Hvordan går det i Jerusalem?
Venn 1:	Mange har ikke mat!
Venn 2:	Mange har ikke hus!
Venn 3:	Mange blir mobbet!
Venn 4:	Noen har revet ned muren rundt byen!
Venn 5:	Portene i muren er brent opp!
Nehemja:	Stakkars Jerusalem!

Vennene går igjen.

Nehemja kneler ned, folder hendene og begynner å be med høy røst.

Nehemja: Gud! Hjelp oss!

Fortelleren slår opp i Bibelen på Jeremia 29,11 og peker ned i boken. De ble bortført til Babylon i 587 f.Kr. og fikk komme tilbake 70 år etter. For det hadde gått 142 år fra de ble bortført til muren ble bygd opp igjen. Nehemja var en av etterkommerne som var blitt boende.

Forteller: Her står det at Gud vet om oss og at han vil hjelpe oss!

Scene 2

Kongen og dronningen spiser. Det smaker godt. Nehemja, tjeneren deres, kommer inn (gjør med et kjøkkenhåndkle over armen for å vise at han er tjener) og er svært lei seg.

Kongen og

dronninga: Hvorfor er du lei deg Nehemja?

Nehemja: Mange har det vondt i Jerusalem, og jeg har lyst å reise tilbake for å hjelpe dem!

Kongen: Du kan få lov å reise!

Fortelleren: Nehemja reiser til Jerusalem, og på reisen må han passere mange farer. Men Gud passer på ham. Nehemja bestemmer at de skal bygge opp igjen muren rundt Jerusalem. Da kan folk i Jerusalem bo trygt igjen.

Scene 3

Ungene står på en rekke og ser ut som de hamrer eller sager eller murer. De er arbeidere og bygger på muren rundt Jerusalem. Nehemja kommer rundt og ser på arbeidet de gjør.

Nehemja: Hva gjør dere?

Person 1: Vi murer stein i muren rundt Jerusalem.

Nehemja går videre til neste person.

Nehemja: Hva gjør dere?

Person 2: Vi spikrer plater i porten

Fortelleren: Gud passet på folket, og muren ble bygd ferdig. Gud hjalp dem slik han hadde lovet.

Kapittel 5

Sang

Se!

Hans Johan Sagrusten
Gunnar Melbø

C F C/E G

Se A-dam og E - va som bor i Guds ha - ge,

4 C F C/E G Em7

de glem-mer det bu - det som Her - ren har gitt. De spi-ser av fruk -

8 Am7 D7 G Em7

- ten som in - gen får sma - ke og glem-mer for - skjel -

11 Am7 D7 Dm11 G7 C11 F

- len på ditt og på mitt. Bi - be - len læ-rer oss alt,

15 Dm7 G7 C G/A A7(b9) Dm C/E

ja, Bi-be-len læ-rer oss alt. Vi hø-rer og le-ser og

19 F Em7 A7(b9) Dm9 G7 C

læ - rer om Gud, og Bi - be - len læ - rer oss alt!

Se!

T: Hans Johan Sagrusten

M: Gunnar Melbø

1. Se, Adam og Eva som bor i Guds hage,
de glemmer det budet som Herren har gitt.
De spiser av frukten som ingen får smake
og glemmer forskjellen på ditt og på mitt.

Refr:
Bibelen lærer oss alt,
ja, Bibelen lærer oss alt.
Vi hører og leser og lærer om Gud,
og Bibelen lærer oss alt.

2. Se, Noah som bygger en båt utpå landet,
for flommen skal komme med strømmer av vann.
Når regnvannet plasker og havene stiger,
blir dyrene berget i arken med han.

3. Se, Abraham kikker på himlen der oppe:
Hvor mange er stjernene høyt i det blå?
Som himmelens stjerner, som sanden i havet
skal slekten hans bli og det stoler han på.

4. Se, Moses som ligger i kurven på Nilen,
et ørlite spebarn, hva blir det av han?
Men Moses skal føre ut folket i frihet
og lede dem trygt gjennom ørken og sand.

5. Se Rut går og plukker opp aks i en åker.
Hun stoler på Gud, for hun vet han er god.
Ja, Rut blir velsignet av Gud i det høye
og trygge får hun og familien bo.

6. Kong David var gutten som Gud ville krone
Han vant over Goliat, kjempen så stor.
Han spilte på harpe og sang om Guds nåde.
Hans hyrde var Herren, hans trøst var Guds ord.

7. Profeten Elia fikk høre Guds vilje,
han talte til alle om Gud og hans bud.
Han bad dem å vende seg bort fra en avgud
og be til den eneste levende Gud.

8. Nehemja fikk bud om å reise ruiner
og bygge Jerusalems murer på ny.
Han stolte på Gud og han fulgte Guds vilje
og folket kom endelig hjem til sin by.

**Sangen fortsetter med ni nye vers i Maks Hjelp -
Den rødet tråden i NT.**

Den røde tråden i GT

Fargelegg tegningen av Jesus - Den røde tråden i GT

Takk til alle som har hjulpet til

- Støtten vi fikk av kirkens trosopplæringsreform.
- Yvonne Jørgensen som har tegnet de fine tegningene og Øyvind Sørøy som har fargelagt og redigert tegningene på data.
- Anne-Kari Vik som filmet når Bibelhistoriene ble lest.
- Barna på Ryenberget skole som var gode lyttere når vi leste Bibelhistorien og Ryenberget skole som lot oss låne lokaler.
- Kristin Konsmo, Ann Kristin van Zijp Nilsen, Marita Skårdal, Helge Magne Øya og Paul Andre Bergene Holm som leste inn Bibelhistoriene.
- Lars Eng som har redigert filmene.
- Hans Johan Sagrusten som har skrevet sang.
- Gunnar Melbø som har skrevet melodi til sangen.
- Gerd Vie, Helge Dagsland og Margit Irene Nordheim som har lest gjennom manus.
- Føbe Edvardsen som lar oss få bruke hennes sang: Den Hellige Ånd.
- IKO som lar oss få bruke noen oppskrifter fra boken: Daniels osteløver.
- Ann-Elin Dyrøy, Ragnhild Kristine Vartdal, Anita Størkersen, Grete Yksnes Martinsen og Marte Vikanes Sameien som har funnet ulike måter å levendegjøre tekstene på.
- Ni Zeng som har hatt ansvar for layout.
- Inger Melbø Strangstad og Gunhild Førreisdahl-Johansen som har gjort alt annet.

MAKS HJELP

Den røde tråden i GT

Noe av det største vi kan være med på, er å formidle evangeliet til barna. Samtidig er det krevende og utfordrende.

Vi ønsker med dette opplegget å gi en hjelp til alle dere som forteller barna om Jesus i barnelag, kor, søndagsskole eller lignende.

I **Maks Hjelp - Den røde tråden i GT** og **Maks Hjelp - Den røde tråden i NT** ønsker vi å formidle den store bibelfortellingen, den som går som en rød tråd gjennom alle fortellingene vi finner i Bibelen. Guds ord er levende, og derfor skiller Bibelen seg fra alle andre bøker. Vi ønsker å la fortellingen stå i sentrum og la barna oppleve selve fortellingen.

Hvert av de to heftene har opplegg for ni samlinger. I åtte av samlingene blir barna kjent med en bibelsk person. Dette skjer gjennom fortellingen, aktivitetene, sangen og bønner. Den niende samlingen i hvert av oppleggene er en bibelvandring.

Her finner dere hjelp til mange ulike måter å fortelle, visualisere, leke, lage og synge bibelhistorien.

Opplegget passer perfekt for barn i småskolealder. Men pga det store utvalget av aktivitets- og visualiseringsforslag er det enkelt for ledere og tilrettelegge det for både mindre og eldre barn.

STØRST AV ALT
BARN OG UNGE I DEN NORSKE KIRKE

Misjonssambandet
ung